

EL MIRALL

Núm. 170

3 EUR

Reportatges

*Inca celebra
la novena edició
dels Premis
de Maig*

*Mallorca posa
la directa*

• • •

Llibres

*Cinquanta anys
de Bearn*

• • •

Itineraris

*S'Estany d'en Mas
Cala Varques*

• • •

Cinefàgia

*Què se n'ha fet,
de Michael Moore*

televisió
digital
terrestre

Dossier

TDT, la televisió que ens espera

CASAL SOLLERIC

PLANTA NOBLE

Ramon Canet

Juny - setembre

PLANTA BAIXA I ENTRESOL

Elliott Erwitt. Retrospectiva

Juny - setembre

ESPAI QUATRE

Martín & Sicília. "El combate"

Juny - setembre

Pati del Casal Solleric. Segle XVIII

Ajuntament de Palma

EL MIRALL

Universitat de les
Illes Balears
Servei de Biblioteca i
Documentació
Edifici Guillem Cifre
de Colònia

EDITORIAL

LA TDT, UNA REALITAT QUE TENIM A TOCAR

4

DOSSIER

TDI, LA TELEVISIÓ QUE ENS ESPERA

5

ENTREVISTA

PERE BUENO. LLORENÇ VALVERDE GARCIA

18

PERFIL

ERIC BELTRAN

24

MISCEL·LÀNIA

JAUME LLADÓ

26

REPORTATGE

INCA CELEBRA LA NOVENA EDICIÓ DELS PREMIS DE MAIG

28

REPORTATGE

MALLORCA POSA LA DIRECTA

31

LLIBRES

BIEL MESQUIDA. TAULA PLENA DE LLIBRES

33

ITINERARIS

GASPAR VALERO. S'ESTANY D'EN MAS. CALA VARQUES (MANACOR)

36

CINEFÀGIA

MATÍAS VALLÉS. QUÈ SE N'HA FET, DE MICHAEL MOORE?

42

EL MIRALL

Dossier
TDI: la televisió que ens espera

EL MIRALL

REVISTA CULTURAL
Juny-juliol de 2006 · Núm. 170

Edita:
OBRA CULTURAL BALEAR

Publica:
Associació EL MIRALL
C/ del Pare Bartomeu Pou, 31, bxs.
07003 Palma

Adreça electrònica:
<http://www.ocbweb.org>
elmirall@ocbweb.org

President:
Jaume Lladó

Director:
Josep Melià

Cap de redacció:
Pere Bueno

Consell editorial:
Jaume Lladó
Josep Melià
Mateu Morro
Pere Bueno
Pere Marí
Andreu Caballero

Publicitat:
Santi Adrover

Producció, administració
i publicitat:
Tel.: 971 72 59 37
Telefax: 971 71 93 85
Apartat de correus 179
07080 Palma

Delegació a Barcelona:
Omnium Cultural
C/ de la Diputació, 276 pral.
08009 Barcelona

Delegació a València:
Acció Cultural del País Valencià
C/ del Baró de Càrcer, 37
46001 València

Els articles publicats en
aquesta revista expressen
únicament l'opinió
dels autors.

Disseny
Marco Spinazzola

Maquetació i fotocomposició
Ecogràfic

Impressió
Xisco Arts Gràfiques
C/ del Baix Riera, 1-A, Palma
Tel. 971 475754

Dipòsit legal
PM 10-1987

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5107516422

La TDT: Una realitat que tenim a tocar

Editorial

La televisió digital terrestre (TDT) és una realitat que tenim a tocar. De fet, avui és un sistema que ja es troba parcialment en funcionament i que ja ha entrat a moltes llars de les nostres illes. Les administracions enllesteixen les darreres passes burocràtiques per acabar de completar el panorama de la TDT. Tothom coneix la importància que tenen els mitjans de comunicació, i molt especialment les televisions, en el nostre món i en la conformació de la societat. La TDT, en multiplicar les possibilitats d'existència de canals, obre la porta al fet que la nostra realitat, la nostra llengua, la nostra cultura i la nostra manera de veure i interpretar el món tinguin una presència rellevant a la petita pantalla. El Govern balear ha adjudicat els diversos canals autonòmics, insulars i locals que està previst que funcionin al nostre país. Concretament, són dotze els nous canals que rebrem tots els ciutadans balears. Aquesta adjudicació ha de despertar la nostra atenció, ja que marca una mica el règim lingüístic dels futurs canals i ens informa sobre les empreses en què ha recaigut l'exploració d'aquests nous mitjans de comunicació.

Que la llengua catalana sigui l'idioma habitual d'emissió no garanteix una certa normalitat comunicativa. L'exemple dissortat d'IB3 ens serveix de mostra per no tenir gaires esperances que la previsió d'habitació sigui una assegurança perquè la llengua pròpia de les Balears als dotze canals indicats tenguin el pes cabdal que hauria de tenir, per poder compensar mínimament el pes dels canals estatals. IB3 és un projecte totalment decebedor. IB3 no té cap voluntat de servir com a instrument de vertebració d'una col·lectivitat que ha de cercar una cohesió imprescindible per fer un conjunt humà més cívic, més arrelat i més respectuós. IB3 és un llast, la seva manca de lideratge suposa un entrebanc per ser excessivament optimistes en aquesta transformació dels canals analògics en digitals. Darrere aquestes sigles (TDT) i darrere la nova tecnologia que hi està íntimament lligada, s'hi amaga una revolució comunicativa i mediàtica que tindrà enormes conseqüències sobre el tímid procés de normalització. De com es concreti el disseny digital, en dependrà una embranzida en aquest procés o un nou retrocés. I per esbrinar quina és la direcció més probable, el primer que hem de tenir clar és la informació i el contingut de les passes fetes fins ara.

Certament que l'adjudicació duita a terme presenta elements foscs que ens poden dur a ser escèptics sobre els efectes positius de la TDT. Tanmateix, és obvi que la TDT suposa una oportunitat per a realitats nacionals minoritzades com la nostra. La TDT ben enfocada té una potencialitat enorme. Tenir setze canals, si hi afegim els quatre de l'euroregió, que parlin en la nostra llengua i des dels nostres referents culturals no és una possibilitat menor. Si ho sabéssim canalitzar adequadament, podria significar un punt d'inflexió mediàtica de la realitat comunicativa que tenim en aquests moments a Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. Si hem de guanyar el futur, ho hem de fer des de les noves plataformes i des de les noves oportunitats que apareixen al nostre voltant.

Des d'EL MIRALL i a l'espera de l'evolució que tot plegat pugui tenir en aquest futur incert que hem de construir diàriament, pensam que resulta una aportació positiva per a tots els nostres lectors dedicar un dossier a aquesta temàtica de la TDT. Tenim la sensació que és un tema cabdal del qual tenim massa poc coneixement per la complexitat i el tecnicisme de què molts de pics s'ha vist envoltat. Esperam que trobeu en el dossier que us presentam respostes a alguns dels molts de dubtes que planteja aquest trànsit cap a una televisió més nombrosa, en quantitat de canals, i que hauria de ser més plural i de més qualitat.

TDI, la televisió que ens espera

Dossier

televisió digital terrestre

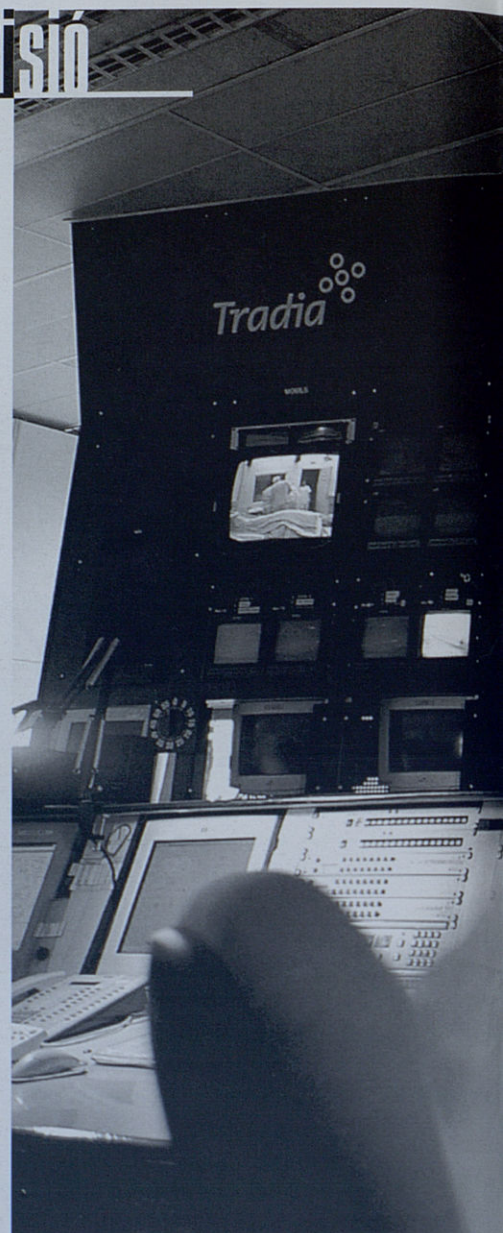
TDT, la revolució de la televisió

JUANJO SÁNCHEZ

La revolució que suposa la tecnologia digital també ha arribat a la televisió, i amb aquest canvi arriba una nova manera de mirar la petita pantalla.

Canvia la tecnologia dels televisors, que deixen de ser uns aparells quadrats i panxons i es converteixen en pantalles planes que poden assolir dimensions considerables amb una imatge i una qualitat de so extraordinàries. Alhora es prepara el canvi que d'aquí a només quatre anys les emissions analògiques actuals passin a la història i cada canal de difusió tenguí la capacitat per transmetre fins a quatre programacions diferents al mateix temps. L'oferta de la programació s'incrementarà de manera gratuïta, també millorarà la qualitat de la imatge i el so i, a més, se'ns oferiran serveis interactius. Tot plegat és la TDT, que a poc a poc entra a les nostres llars.

La televisió digital terrestre (TDT) ens proporcionarà la possibilitat, d'entrada, de rebre molts més canals mitjançant el televisor amb molta més qualitat i de franc. Però cal afegir-hi el valor de la interactivitat, que sobretot començarà a ser possible quan es generalitzin els descodificadors interactius. La televisió digital és un mitjà més eficient per emetre programació televisiva que no l'actual sistema analògic, ja que permet transmetre més canals a través del mateix espai radioelèctric, amb més qualitat d'imatge i de so, amb l'afegit de la interactivitat. Com que es tracta d'una transmissió digital (o numèrica), s'hi poden aplicar processos de compressió i correcció d'errades, i això garanteix una recepció perfecta. Per veure la televisió digital terrestre, no caldrà subscriure-s'hi ni pagar cap quota, atès que les emissions seran de franc i en règim obert. En canvi, per beneficiar-se d'alguns dels serveis interactius que ofe-

rirà la TDT, sí que s'establiran mecanismes de pagament.

Beneficis de la TDT

La capacitat d'espectre (amplada de banda) que necessita la televisió digital és molt menor que la de l'analògica actual. Això permetrà utilitzar l'espectre radioelèctric de manera més eficient. Què significa això? El resultat més evident és que s'incrementa l'oferta de canals disponibles. És a dir, l'espai que ha de menester un canal analògic serà aprofitable per emetre-hi fins a quatre canals digitals. Les emissions televisives en digital arriben a casa sense renous, interferències ni doble imatge, errors

relacionats amb les emissions analògiques tradicionals. Els senyals de la televisió digital són més robusts, amb la qual cosa es garanteix que el televisor rep els continguts correctament.

La implantació de les emissions digitals també comporta que s'estableixi progressivament el format panoràmic. Des que començà a emetre, la televisió analògica fa servir una proporció de pantalla 4:3, mentre que les emissions digitals tendiran a emetre en format 16:9, una proporció molt similar a la que es fa servir a la major part de pel·lícules del cinema. La TDT –com la resta de tecnologies de televisió digital– oferirà en la seva programació la possibilitat de tri-

ar entre múltiples llengües per al doblatge i els subtítols, i una qualitat de so similar a la que obtenim amb un CD de música. A més, la televisió digital permetrà que es rebin les emissions amb so estèreo, amb so envoltant o en diversos idiomes, que l'espectador podrà seleccionar en qualsevol moment; i tot això amb uns requisits d'amplada de banda molt inferiors als de la televisió analògica. Precisament, el fet que la TDT aprofiti millor l'amplada de banda en les emissions permet, fins i tot, que l'espectre sobrant es pugui fer servir per posar en funcionament diferents serveis interactius, una innovació que convertirà l'audiència, en certa manera, en

part activa del món de la televisió. La digitalització permet oferir serveis que, fins ara, els proveïdors de continguts en analògic no poden oferir, com ara el teletext digital –amb un entorn molt més visual i atractiu– i tot d'altres serveis públics, com per exemple informació sobre trànsit, aeroports, meteorologia o canals ràdio. Les possibilitats de l'amplada de banda de la televisió digital terrestre permetran que, en el futur, encara s'implementin altres serveis més avançats.

Com rebre la TDT

La programació de la televisió digital terrestre és de franc, però

s'han de preveure dues despeses bàsiques a l'hora de preparar la nostra llar per rebre-la. Cal adaptar les antenes i adquirir l'equipament necessari per descodificar el senyal a casa. El senyal radioelèctric de les emissions de la TDT es rep a casa nostra mitjan-

guts de la televisió digital i accedir als serveis addicionals, cal tenir un receptor de TDT, bé sigui extern (un petit aparell descodificador, també anomenat *set top box*, semblant als que fan servir els sistemes de televisió per satèl·lit) o bé intern (formant part

d'un televisor digital interactiu, TVDI). En el primer cas, el fil d'antena que rep el senyal es connecta al receptor de TDT, aquest receptor es

connecta al televisor i hi fa arribar el senyal descodificat. En aquest cas, la televisió s'haurà de sintonitzar al *set top box*, i el comandament a distància que farem servir serà el del descodificador. La segona opció, el TVDI, consisteix en un televisor amb un sintonitzador de TDT integrat, amb la qual cosa l'única operació que hem de fer és connectar el fil d'antena directament al televisor, i podrem fer servir el comandament a distància del televisor mateix.

En el mercat ja podem trobar una oferta prou considerable de tele-

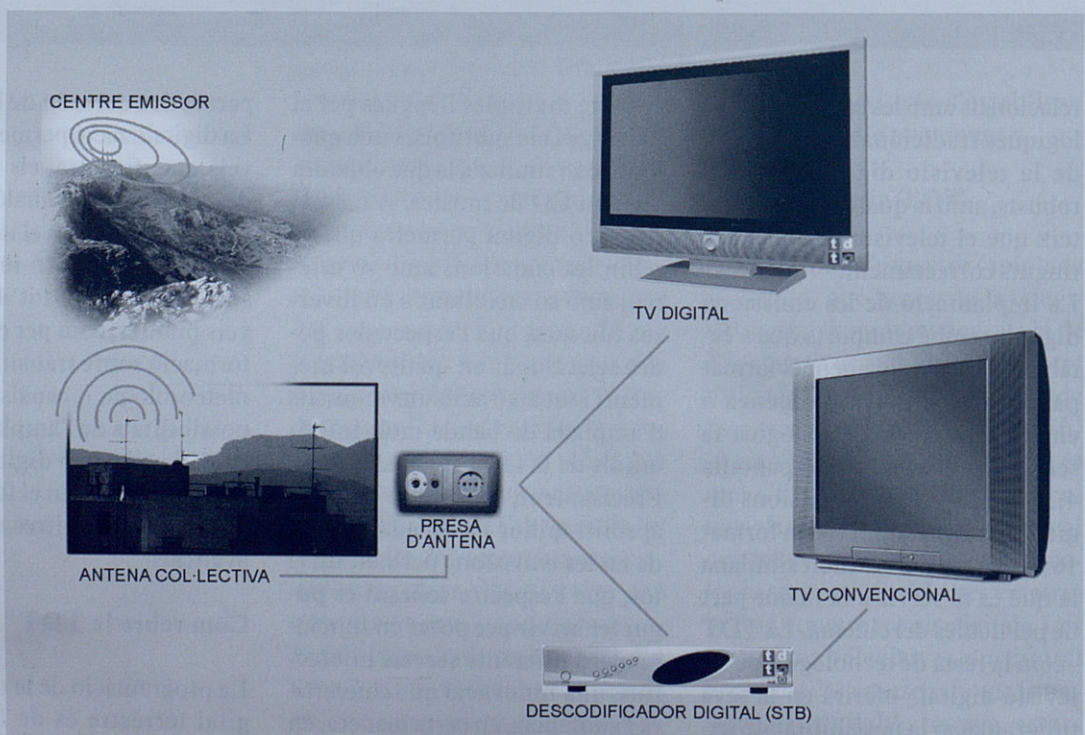
visors digitals interactius (TVDI), que no necessiten sintonitzador extern. En canvi, si optem per mantenir el televisor convencional, el receptor descodificador que haurem de menester per accedir als continguts de la televisió digital ens pot costar entre 60 i 150 euros, encara que la tendència del mercat és que els preus s'abarateixin a mesura que s'implanti la TDT. Actualment, una trentena de marques copen el mercat dels sintonitzadors de TDT, la majoria de les quals fabrica només un sol model. De moment, hi ha pocs aparells que permetin rebre els serveis interactius addicionals, uns serveis que les cadenes encara no ofereixen. Els models que possibiliten la interacció costen entre 150 i 350 euros. Pel que fa al preu del televisor TVDI, val aproximadament uns dos-cents euros més que un de convencional.

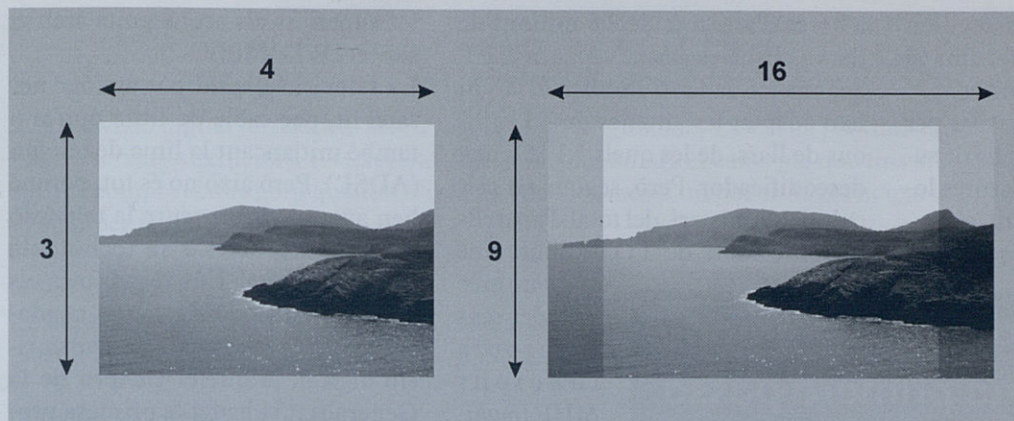
Apagada analògica

La implantació progressiva de la TDT culminarà l'any 2010. A partir d'aquest any, totes les cadenes emetran només en format digital i es produirà l'*apagada analògica*. Quan això es produei-

En el mercat ja podem trobar una oferta prou considerable de televisors digitals interactius

çant les antenes convencionals. Encara que podem fer servir les que ja tenim instal·lades, hi ha models d'antena dissenyats específicament per rebre senyal digital. És per això que potser haurem d'adaptar-hi les instal·lacions actuals (tant les antenes col·lectives com les individuals) segons l'antiguitat de la instal·lació i de l'edifici. Segons els comptes del Ministeri de Foment, el cost d'adaptació és d'aproximadament 50 euros per habitatge (en una comunitat de 20 veïns, devers 1.000 euros per edifici). Tot i això, per poder veure els contin-

Les emissions en digital tendeixen a fer servir el format panoràmic (16:9), més acostat al de les pantalles de cinema.

xi, haurem de canviar els televisors actuals, amb sintonitzador analògic? No. No importarà comprar un televisor nou; però si volem mantenir el de tota la vida, li haurem d'adaptar un mòdul *set top box* per poder rebre les noves emissions digitals. Quan s'hagi fet la transició total del sistema analògic al digital, també podrem continuar fent servir els vídeos i enregistradors de DVD que tenim ara, continuaran essent operatius. En canvi, amb un vídeo dels actuals no podrem enregistrar un canal de TDT mentre en veim un altre pel televisor. Això ho podem fer perquè el vídeo té un sintonitzador analògic de TV; però en el futur haurem de connectar el descodificador al vídeo i, alhora, el vídeo al televisor per poder veure el canal seleccionat. Una altra qüestió important: haurem de posar un descodificador digital a cada televisor de la llar? No. La manera més lògica consisteix a tenir-ne un al televisor principal. En el mercat hi ha sistemes domèstics de transmissió del senyal de vídeo, de manera que podem enviar el senyal del canal sintonitzat al descodificador a

la resta de televisors de la llar. Ara bé, cada vegada que vulguem canviar de canal ho haurem de fer mitjançant el sintonitzador digital. A l'Estat espanyol, la TDT s'ha concebut com una tecnologia substitutiva de l'analògica actual, que haurà d'apagar-se, segons el calendari que ha previst el Ministeri d'Indústria, abans del 3 d'abril de 2010. Així doncs, les previsions oficials són que a partir del 4 d'abril de 2010 la programació televisiva només s'emeti en digital. Des del mes d'abril de 2002, les televisions d'àmbit estatal (TVE1, TVE2, Antena 3, Telecinco i Cuatro) envien les emissions simultàniament en analògic i en digital. Al mateix temps, les altres cadenes estatals que tenen llicència per emetre exclusivament en digital (Veó TV, Net TV i La Sexta) ja emeten regularment o en període de proves, com és el cas de La Sexta. També hi ha emissions de TDT en l'àmbit de les comunitats autònomes. En concret, a escala nacional, Televisió de Catalunya (TVC), com a televisió pública, ha tingut un paper impulsor i pioner en la implantació de la tecnologia

digital. L'any 1998 es varen fer les primeres proves tècniques des de la torre de Collserola (Barcelona) i des del maig del 2002 s'emeten de manera regular continguts amb diverses aplicacions interactives basades en el sistema MHP (*multimedia home platform*). Actualment, TVC emet TV3 i C33/K3 a través de TDT i, recentment, hi ha incorporat el canal 3/24, un canal d'informació contínua pensat per a la tecnologia digital.

IB3 en digital

Quant a la televisió pública de les Illes Balears, IB3 Televisió encara no ha començant a emetre en digital, tot i que els responsables tècnics de la cadena han assegurat a EL MIRALL que «la infraestructura per poder fer-ho ja està implantada» i el projecte està «prou avançat». En aquests moments, IB3 Televisió fa proves d'emissió en sistema digital, i «quan passi tots els controls de qualitat d'emissió es començarà a emetre simultàniament en aquesta nova tecnologia». Encara que de moment les emissions en digital d'IB3 Televisió no poden sortir a l'aire, els responsables tècnics

Embat

Llibres

PEDAGOGIA - PSICOLOGIA - CIÈNCIES SOCIALS

Pge. Papa Joan XXIII, 5-E • Geranis Centre - Tel. 971 713 350 • Fax 971 215 641 • 07002 Palma de Mallorca

de la cadena autonòmica asseguruen que les proves que s'han fet fins al moment són molt satisfactòries.

A l'oferta de difusió televisiva per TDT abans esmentada, s'hi ha de sumar la que oferiran les emissores locals i comarcals. Precisament, el procés de concessió de llicències de TDT

a hores d'ara, més de 2,5 milions de llars a l'Estat espanyol veuen la TDT. Segons les dades d'Indústria, ja s'hi han adaptat les antenes de 3,1 milions de llars, de les quals 1,1 ja tenen descodificador. Però, segons els càlculs del Ministeri, del total d'aparells sintonitzadors de TDT venuts fins

ara, només un 9 per cent incorpora funcions MHP (*multi-mèdia home platform*), que són les que

tot superiors als aconseguits amb el suport DVD (MPEG-2).

La televisió digital pot arribar per satèl·lit, per cable de fibra òptica o també mitjançant la línia de telèfon (ADSL). Però això no és tot, perquè ben aviat podrem veure la televisió pel mòbil gràcies a la tecnologia d'emissió digital. Una vegada més, els catalans s'han convertit en capdavanters de la tecnologia de transmissió digital, ja que el Govern de la Generalitat ja ha fet la primera prova pilot d'aquest sistema en aparells portàtils, i hi emet en directe els canals TV3 i 3/24 a través del múltiplex de ràdio digital DAB de Catalunya Ràdio. El *digital multimedia broadcasting* és un sistema digital de transmissió que pot enviar dades, ràdio i televisió a aparells mòbils. El senyal es pot difondre via satèl·lit (S-DMB) o via terrestre (T-DMB), a través dels múltiplex de ràdio digital DAB, que ja funciona a Europa. A banda del DMB, la Generalitat –en aquesta aposta per la innovació i l'ús de les noves tecnologies– dona suport a altres tecnologies per oferir televisió mòbil, com ara l'estàndard europeu DVB-H.

Les emissions de televisió digital terrestre són una primera passa per arribar a la televisió del futur

ha servit per regular i racionalitzar aquest mercat, que en els darrers anys havia crescut gairebé sense control com a conseqüència dels buits legals que hi havia.

Igualment que a Espanya, hi ha plans similars per implantar la Televisió Digital a la resta d'estats de la Unió Europea, la qual cosa permetrà culminar l'objectiu de digitalitzar tota la difusió televisiva.

Futur digital

El Ministeri d'Indústria assegura que,

permeten accedir als serveis interactius, mentre que el 91 per cent restant només en permeten l'accés als canals de televisió.

La implantació de les emissions de televisió digital terrestre és una primera passa per arribar a la televisió del futur, que encara ens depara molts més canvis espectaculars. A alguns països europeus, com ara Alemanya, ja s'han llançat a promocionar un nou estàndard basat en la televisió digital: l'HDTV o televisió d'alta definició. Amb aquest sistema es pretén aconseguir una qualitat d'imatge i de so fins i

Metges especialistes en oftalmologia

C/ d'Anselm Turmeda, 10. Palma (Mallorca)
Tel. 971 20 15 12 - 971 29 47 44 - 971 29 54 50
Fax 971 75 52 38
A/e: iom@iom.es

Què és la TDT?

La televisió digital terrestre fa servir la tecnologia digital més moderna per transmetre la imatge, el so i altres serveis interactius. La televisió digital revolucionarà el concepte que fins ara tenim de la televisió, ja que comporta una gran qualitat d'imatge i de so, a més d'un poder de participació i d'interactivitat major per part de l'espectador.

Més canals

La televisió digital permet oferir més canals, amb la qual cosa s'amplia notablement l'oferta de la programació. En el mateix espai que ocupa ara un canal analògic, es poden oferir fins a quatre canals digitals.

Imatge i so de més qualitat

La TDT permet veure l'emissió en format panoràmic, sense talls ni franges negres. Tampoc no es produiran renous, ni interferències ni doble imatge.

Més serveis interactius

Amb les noves emissions en digital de la televisió podrem veure i escoltar pel·lícules en versió original, ja que es podran triar els idiomes i els subtítols. El teletext digital també serà més complet i tindrà més opcions. La guia electrònica de programació que incorpora cada canal ens permetrà accedir de cop a tota l'oferta televisiva digital. La tecnologia de la TDT també possibilita la visió multicàmera, especialment interessant en esdeveniments esportius.

Més informació:

www.tdtcat.net
www.tv3.cat/digital
www.audiovisualcat.net
www.televisiondigital.es
www.tradia.com
www.eprtvib.es

Actualment, la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) disposa d'un múltiplex propi que proporciona prou amplada de banda per emetre en una sola freqüència quatre canals de televisió. En aquests moments, l'oferta digital de TVC és la següent:

El canal principal de TVC també s'emet en digital; en aquest canal, hi trobam totes les aplicacions bàsiques.

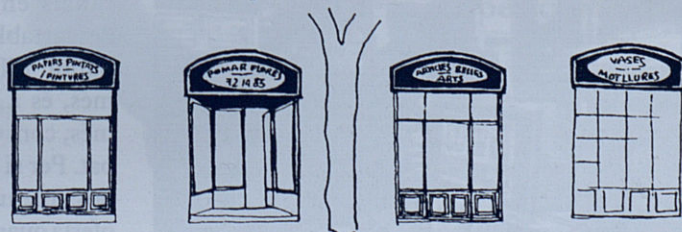
K3 i 33 són dos canals en un. Al matí i fins a les 21 hores s'emet el K3, dedicat al públic infantil i juvenil. A partir de les 21 hores, comencen les emissions del 33, un canal amb una programació alternativa amb un clar accent cultural i divulgatiu.

El 3/24 és un canal de notícies que emet les 24 hores del dia en català. Aquest canal ha nascut expressament per a la TDT, tot i que ara mateix també es pot veure en les emissions analògiques de TVC.

El 300 és un canal de ficció que només es pot veure en l'entorn de la TDT. Ofereix una programació basada en sèries i cinema, i es distribueix en una graella que té franges estables, com la d'humor, a les 23 hores, i la de les telenovel·les, a les 10.30 i a les 21.30 hores.

"Encara queden botigues"

Casa Domar Flores

PAPERS PINTATS I PINTURES · ARTICLES PER A ARTISTES · VASES I MOTLLURES

SANT MIQUEL, 77 - Telèfon 971 72 14 83 - Fax 971 71 93 12 · 07002 - PALMA (MALLORCA)

TDT i model de país a les Illes Balears

DAMIA PERELLÓ FEMENIA

En la societat moderna i globalitzada d'avui dia són els mitjans de comunicació de masses, sobretot els audiovisuals, els que condicionen la percepció política i nacional de la ciutadania.

Els valors econòmics, socials, culturals i lingüístics tenen en aquests mitjans els referents que marcaran la pauta de les seves conductes, opinions o visió íntegra del que és el món i les seves pròpies vides. Les funcions de domini o adoctrinament que tradicionalment havien estat assignades als exèrcits i les religions avui corresponen als mitjans de comunicació de masses. Deia el professor Guifreu que una nació arriba fins allà on ho fan la seva ràdio i televisió.

Un país que no existeix mediàticament no té futur, per això és fonamental garantir, per a la llengua catalana, la seva cultura, i la realitat política que conté, un espai de normalitat comunicativa que sigui preeminent també a les Illes Balears. Fins ara tots coneixíem una determinada manera d'entendre la premsa, la ràdio i la televisió, però les noves tecnologies i les regles que imposa la globalització estan capgirant tots aquests àmbits a una velocitat de vertigen. Tots aquests canvis suposen un vertader repte sovint difícil de superar per cultures com la nostra, però també possibiliten noves oportunitats si som capaços d'aprofitar-les.

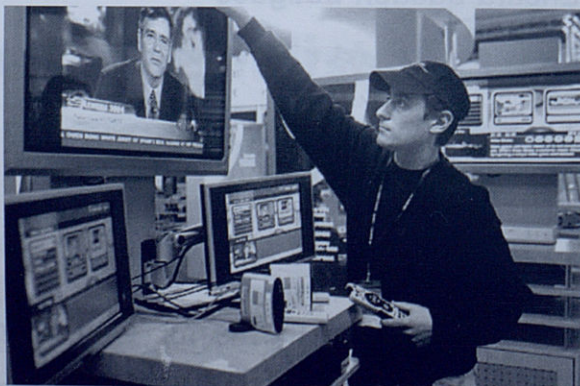
Un d'aquests canvis imminents que avui ja és una realitat és la TDT, la televisió digital terrestre. Aquest sistema permet a partir d'un

simple descodificador accedir de forma gratuïta no tan sols a un ventall ampli de canals amb una gran qualitat d'imatge i de so, sinó també a tota una sèrie de prestacions que es fonamenten en la interactivitat amb els espectadors, l'emissió en uns quants idiomes, etc. La TDT ja ha fet les primeres passes a les Illes Balears i el 2010 serà l'únic sistema de televisió que rebrem per les nostres antenes convencionals.

La TDT a les Balears: 20 canals estatals, 12 de teòricament balears

De l'aplicació de la TDT a les Balears s'endevina un ordre televisiu que inicialment estarà integrat per canals 20 d'àmbit espanyol; 4 d'àmbit autonòmic balear; 4 d'àmbit insular per a Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera, i altres 4 d'àmbit local, per a cada una de les 7 demarcacions en què s'han dividit les Illes. En resum, un ciutadà balear d'entrada avui ja rep 20 canals estatals i en rebrà ben aviat 12 de teòricament illencs.

També es preveu l'existència d'un múltiplex, és a dir, 4 canals més, per a l'euroregió que es podrien vincular a les emissions d'altres comunitats autònomes en llengua catalana; encara no està clara la fórmula que s'assolirà per garantir-ne la continuïtat, més tenint en compte que la televisió autonòmica catalana prest disposarà de 8 canals en TDT. Tampoc no és descartable la vinculació a l'ens públic RTVIB de dos múltiplex més, és a dir, 8 canals televisius més, com té la CCRTV al Principat. Per si això fos poc, és més que possible una ampliació d'aquesta oferta quan després del 2010 o 2012 hi hagi la gran apagada de l'analògic i quedin moltes freqüències

lliures que magníficament ubica- des als diàls és ben segur que no seran desaprofitades.

Dels actuals 20 canals estatals no en farem gaires comentaris, tots han estat adjudicats als grups televisius que ja estaven operatius: TVE (5), Antena 3 (3), Tele 5 (3), Cuatro-Prisa (3), La Sexta (2), El Mundo TV (2) i Vocento TV-Net (2). A través del TDT estatal, aquests grups emeten els seus canals convencionals i d'altres de més temàtics dedicats a la informació, a la música, als esports, als espais infantils i juvenils, a la reemissió de sèries de producció pròpia, etc. Evidentment, totes aquestes emissions són íntegrament en llengua castellana i amb una visió uniformista de la societat a la qual s'adrecen.

Més expectació, però, per al nostre interès han de tenir els canals illencs pel que fa a inserir-se en la realitat balear. D'entrada, la normativa autonòmica que els regula estableix que han d'emetre habitualment en llengua catalana, això sí, atenent de manera molt especial les modalitats insulars. Ara bé, el Govern balear redueix aquest concepte d'«habitualitat» al fet que almenys el 50% de la seva programació en cada una de les franges horàries serà en aquest idioma. I si hem tenir en compte la pràctica que regeix a IB3, es pot considerar en català un programa en el qual la presentació o la locució ordinària es fa en aquest idioma encara que més del 90% de les intervencions que es facin siguin en llengua castellana.

Comencem pel principi de les ad-

judicacions, les d'àmbit local. Aquesta va ser una de les actuacions més polèmiques amb què s'estrenà l'executiu de Jaume Matas en el seu afany de controlar l'espai mediàtic de les Illes Balears. El plantejament va ser molt simple, vincular la relació entre les televisions locals amb concessió de TDT amb la producció de programes per a IB3. D'aquesta manera, els principals grups

mediàtics del país i les seves pròpies televisions participaven d'un tot conjunt amb la política televisiva que es dissenyava des del Govern amb els més que milionaris pressuposts autonòmics. Aquesta política va ser molt criticada en el seu moment, qualificada com a partidista, i silenciadora de qualsevol discrepància, atès que a més d'influir en els concessionaris deixava sense veu a tota una sèrie de televisions locals que tenien una llarga tradició als seus municipis. Les concessionàries que obtingueren llicència bàsicament són les vinculades al Canal 4, la qual a través de l'empresa STB (Serveis Balears de Televisió) s'ha fet càrrec dels serveis informatius d'IB3 ràdio i televisió, i el Grup Serra, que a través de la productora Nova Televisió realitza bona part de la gralla d'IB3 televisió. Altres televisions que també tenen llicència s'han associat a aquestes per complementar la xarxa informativa. Les televisions que no obtingue-

ren llicència s'agruparen en una associació, i avui han pogut evitar el tancament governatiu, ja que s'han integrat dins la televisió del Consell de Mallorca.

Les demarcacions locals són 7, Menorca i Eivissa-Formentera

Almenys el 50% de les emissions dels canals de concessió autonòmica s'hauran de fer en català

són demarcacions insulars, i Mallorca està dividida en 5 zones: la de Palma, la d'Inca, la de Manacor, la de Sóller i la del Nord. A aquests canals se'ls demana una part de producció pròpia, encara que poden emetre en cadena. Els principals grups concessionaris són Canal 4 a les 7 demarcacions, el grup Falcó TV d'Inca a les 7 demarcacions i Canal 37-M7 (Grup Serra) a les 5 de Mallorca, entre d'altres. Cal esmentar la sorprenent llicència obtinguda per una televisió sense cap tradició al nostre àmbit com és Popular TV de la COPE a Palma, mentre es denegaven a Palma TV i a Localia, que ja emetien.

Pel que fa les televisions d'àmbit autonòmic, en principi hi ha previst que hi hagi 4 canals, 2 se'ls reserva la televisió autonòmica IB3, la qual fa comptes començar a emetre per aquest sistema a final d'any. Encara no se sap quina programació vol emetre IB3 pel seu segon canal en TDT. Els altres 2

Roldan

C/ Eusebi Estada, 66 - 68
07004 Palma de Mallorca
Tlf. 971 763 666 - Fax 971 763 667
Internet: <http://www.roldan.es>
e-mail: roldanib@roldan.es

Certificat de Qualitat
ISO 9001:2000 Nº 12.150719

Cream espais per conviure

canals autonòmics han estat trets a concurs per ser adjudicats a concessionaris privats perquè els explotin. Les empreses que han obtingut la concessió són Unedisam que pertany a El Mundo Televisión, i Localia del Grupo Prisa, que compta amb la partici-

Editora Balear (Diario de Mallorca) a Menorca, i a Canal 4 i la Televisió de Portmany a les Pitiüses.

Aquestes darreres concessions autonòmiques i insulars faran que les empreses adjudicatàries de les anteriors llicències d'emissió d'àmbit local hagin

de renunciar a les que havien rebut amb anterioritat, perquè són incompatibles, amb la qual cosa és més que evident que s'hau-

rà d'establir un nou procediment per cobrir-les.

Un model televisiu dependent de les cadenes espanyoles

Davant aquesta explosió de canals locals, insulars i autonòmics balears, cal preguntar-se si aquests seran realment canals illencs o atendran altres criteris televisius de fora. I aquí desgraciadament la resposta és contundent, ja que tot indica que bona part d'aquests canals s'integraran dins cadenes d'àmbit espanyol que faran servir la llengua castellana de manera habitual en la seva programació generalista (pel·lícules, sèries, concursos, espais infantils, reportatges..., fins i tot en els informatius comuns). En cadenes com les de la COPE, Popular TV, és més que evident, però també està succeint el mateix a M7 del Grup Serra, que emet la programació del grup Vocento, o els canals del grup Falcó TVI, que ho

fa amb Localia del Grupo Prisa. I en aquest mateix sentit es pot preveure que aquesta sigui una tònica generalitzada en la resta de concessions que s'atorguin i que acabaran finalment incloses dins grups televisius estatals. Es podria donar també el cas que alguna d'aquestes concessions ho fes amb algun grup català, però atesa la particular situació política i empresarial actual això no serà moneda corrent. En aquest sentit, cal esmentar el cas de Canal 4 i la seva vinculació amb el grup Canal Català, a través del qual, fins i tot, ha arribat a emetre pel·lícules en la nostra llengua.

Així doncs, tot sembla que, malgrat aquest teòric 50% de programació en llengua catalana que han d'oferir aquests canals, la tònica general serà la d'emetre la seva programació generalista i *estatal* en castellà, i reservar per al català la programació de proximitat i els informatius territorials, que es faran en els seus propis estudis de forma directa o per productores afins.

A hores d'ara, l'única televisió que ha manifestat la voluntat d'emetre íntegrament en català ha estat la Televisió del Consell de Mallorca, la qual disposarà d'una freqüència en analògic per a tota l'illa i d'unes quantes d'àmbit municipal procedents de les televisions locals que s'hi han fusionat, a més dels 2 canals de TDT que tenen reservats.

IB3, com una televisió estatal amb desconexions regionals

Pel que fa a IB3, la televisió del

La tònica general serà reservar al català la programació de proximitat i els informatius territorials

pació del grup Falcó de la Televisió d'Inca, amb la qual cosa és més que evident el fort component estatalista i, per tant, castellà que caracteritzarà aquestes cadenes.

Igualment, i gairebé per sorpresa, s'aconseguí una modificació de la normativa estatal que regula la concessió de canals en TDT per introduir-hi els canals de cobertura insular, a aquest efecte s'atorga un múltiplex, és a dir, 4 canals més per a cada illa. 2 canals d'aquests seran adjudicats als consells insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera en els seus àmbits, és a dir, 6 canals en total. Per ara, només el Consell de Mallorca ha engegat la seva televisió insular, la qual ja emet en període de proves, tot i que Menorca ha formalitzat la constitució de l'entitat pública que ha de gestionar la seva. Els altres 2 canals insulars de cada illa han concedit llicències al Canal 4 i al Grup Serra a Mallorca, a Popular TV (COPE) i

EL MIRALL **amb el suport de**

**Generalitat
de Catalunya**

Govern balear, tots ja coneixem quins són el seu model i el seu estil lingüístic. El castellà és la llengua de les pel·lícules i de les sèries, a més de la producció pròpia que s'emet en hores de màxima audiència. Fins i tot molts programes pretesament en llengua catalana fan servir el castellà durant la major part de la seva emissió. La presència de personalitats de la cultura, l'art, l'escena, la música, l'economia, l'esport, la política, etc. de rellevància espanyola i d'expressió castellana copen bona part de les millors hores de la pretesa televisió autonòmica balear. La realitat balear, la seva gent, queden relegats al paper de comparsa en una programació que podria ser la pròpia de qualsevol de les cadenes estatals que emeten amb seu a Madrid si no fos per la quota de *peculiaritat* balear que la

complementa i posa l'accent regional que la justifica.

I la programació en català d'IB3, on és? Encara que sembli mentida la seva directora afirma que és el 70%, i potser si la miram als matins, als capvespres o a altes hores de la matinada serem capaços de trobar aquest percentatge, perquè llevat dels informatius i els programes esportius la nostra llengua a IB3 està reservada a les franges horàries de menys audiència potencial. Tot i així la programació en català del canal autonòmic és de qualitat i reflecteix el bon fer i la capacitat de les productores locals de televisió. La llàstima és que aquest potencial creatiu i econòmic de les productores balears sovint està tutelat per altres productores estatals que són les que s'enduen bona part del pressupost assignat i marquen la pau-

ta pel que fa als temes i als personatges de referència.

El resultat és una IB3 que, si la podem comparar a alguna cosa, és a una espècie de televisió estatal espanyola amb desconexions regionals, talment el que era en el seu temps el circuit català de TVE. El problema és que la part castellana d'IB3 és la que, informatius a part, se'n porta la major part d'un pressupost públic, que supera el de la Universitat de les Illes Balears. I això d'una televisió que per llei ha d'emetre habitualment en català i ha de contribuir a la promoció d'aquesta llengua. Res més lluny de la realitat, ans al contrari. La vulneració sistemàtica de la Llei de normalització lingüística és manifesta tant en el seu esperit com en la seva lletra. Al marge de percentatges idiomàtics en el *prime time*, l'exemple que

EL MIRALL
amb el suport de

Consell de Mallorca

ESTOP
ESTUDIS TOPOGRÀFICS

- Plànols Topogràfics
 - Mesuraments
 - Replanteigs
- Fotografies aèries
 - Verticals
 - Panoràmiques
- Publicitat aèria
- Peritatges
- Valoracions
- Projectes agrícoles
- Estudis mediambientals

Plaça Rosselló, 4A, 3r - Tel. 971 72 33 56 Fax 971 71 89 01
www.estop.org E-mail: estop@estop.org

més pot il·lustrar això és la negativa persistent i absoluta de la Direcció General de l'ens públic RTVIB-IB3 a complir el que estableix la llei normalitzadora pel que fa als doblatges de pel·lícules, sèries, documentals, etc., i a dur a terme la col·laboració que s'ha de tenir amb altres televisions de l'àmbit lingüístic català per fer-ho possible. En aquest sentit la directora de l'ens ha afirmat que encara que disposàs de la versió catalana d'una pel·lícula o sèrie, si aquesta era del Principat o de València, IB3 sempre emetria la versió castellana. I així es fa. La conseqüència de tot això és que el català està *de facto* prohibit a IB3 en la programació aliena, i en la pròpia hi ha de tot. Un exemple més, i ja per acabar, aquesta vocació contrària al nostre idioma per part de la direcció d'IB3 es manifesta en la negativa a fer servir el punt cat, tant al web com als correus electrònics, una prova més que aquest mitjà no es concep com a partícip de la comunitat lingüística catalana ni de la seva cultura.

No podem abandonar el tema d'IB3 sense fer una referència a l'excessiva politització o partidisme de què ha estat acusat aquest canal. No debades, hi ha qui ha arribat a comparar la televisió autonòmica amb un vertader aparador on desfilen polítics i creadors d'opinió vinculats ideològicament al PP gairebé en règim de monopoli. En aquest sentit molts són els que opinen que el seu objectiu real és fer un ús propagandístic de la gestió del Govern balear i dels seus membres, mentre que es mi-

nimitza o desnaturalitza l'activitat de l'oposició, la qual es buida de qualsevol contingut que pugui ser molest al PP. Fets com aquests qüestionen l'aplicació dels principis que han de regir la seva programació, com ara l'objectivitat, la veracitat i la imparcialitat de les informacions; la separació entre opinions i informacions, i el respecte pel pluralisme polític. No és estrany, per tant, popularment alguns sectors hagin batejat la cadena com la PP3.

De la TDT a Internet com la televisió del futur

Per acabar aquest article és obligat fer una petita al·lusió al que serà encara un canvi més profund que el TDT, i és que, al marge de la TV per cable o satèl·lit de pagament que tots coneixem, el que ens espera ben aviat és la TV per Internet de banda ampla. Serà Internet i no un altre mitjà el canal pel qual podrem accedir a qualsevol estació de televisió del món sencer sense problemes de cobertura o d'àmbit de referència. Encara més, Internet ja ha començat a funcionar com el que serà bàsicament: un vertader mercat de productes televisius que ens permetrà confeccionar una televisió a la carta d'acord amb les preferències de cadascú. Per tant, el concepte de televisió convencional haurà de mudar per adaptar-se a aquestes realitats que ens imposaran les noves tecnologies. El món serà tot un, i els referents globals i locals d'aquí i d'allà s'interrelacionaran d'acord amb les demandes perso-

nals dels usuaris.

Atesos tots aquests fets, és clar que ens trobam davant una vertadera revolució televisiva; els hàbits i les audiències s'hauran de reconfigurar a partir d'una oferta que s'especialitzarà per oferir uns productes adreçats a un mercats cada cop més definits i diversificats. Això revertirà de manera positiva en la creació d'indústries, també a les Illes Balears, dedicades a la producció d'audiovisuals, així com en la necessitat de disposar d'uns equips professionals integrats per tècnics i quadres artístics i periodístics de qualitat.

En aquest univers sense fronteres territorials no hi haurà impediments per accedir a qualsevol producte en català, i en qualsevol altra llengua del món. La nostra obligació, per tant, serà promoure no tan sols que es compleixin els requisits lingüístics que marca la legislació actual pel que fa a la producció balear, sinó també promoure la creació i la difusió de productes pensats per a la nostra gent i amb vocació universal, en català, i evitar així el buidatge de contingut a què han estat sotmeses les normes que regulen l'ús de la nostra llengua en els mitjans de comunicació.

**Damià Perelló Femenia és membre del Consell d'Administració de l'ens públic Radiotelevisió de les Illes Balears (RTVIB-IB3) en representació del PSM, i ha estat també membre del Consell Assessor de Radiotelevisió Espanyola a les Illes Balears.*

**ESPECIALISTES
EN ARTICLES
DE MUNTANYA,
CÀMPING, ESQUÍ
I ESCALADA**

T'equipam per a l'aventura

**ES
REFUGI**

Via Sindicat, 21 (pati interior)

Palma

Tel. 971 71 67 31

Fax 971 71 85 97

refugi@detallsport.es

www.esrefugi.es

MALLORCAMÓN

CATALÀ, LLENGUA PER CONVIURE FESTIVAL

7 juliol Velòdrom de Son Moix (Palma) 20 h

Khaled

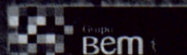
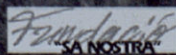
Antònia Font

Música Nostra

Caparrots, Dimonis, Tamborers, Grallers, Xeremiers, Fira d'Entitats

Palma: Xocolat, OCB,
Inca: llibreria Espirafocs
Manacor: Baba Discos
Agències BEM
20 € / a la porta 25 €

Llorenç Valverde Garcia

«En la TDT, les televisions de proximitat no
han d'intentar competir en programació, en
continguts ni en model de negoci amb les grans»

PERE BUENO

Entrevista

Una determinada empresa de comunicació instal·lada a les Illes Balears ha escampat el rumor que la Universitat de les Illes Balears ha pensat en Llorenç Valverde com a possible successor del rector Avel·lí Blasco. Una falsa notícia enverinada que Valverde ha desmentit, i el creim. Segurament, els que volen que siguem un poble ensopit, ignorant, ancorat en el al passat, tremolarien si una persona amb la preparació i la visió de futur de Llorenç Valverde Garcia (Felanitx, 1953) agafava les regnes de la nostra Universitat.

És llicenciat en Matemàtiques per la Universitat de Barcelona, doctor en Informàtica per la Universitat Politècnica de Catalunya i catedràtic de Ciències de la Computació i Intel·ligència Artificial de la Universitat de les Illes Balears. Així mateix, ha estat professor de

l'Europa del darrer decenni, i patró de la Fundació Observatori per a la Societat de la Informació de Catalunya.

Col·labora amb diversos mitjans de comunicació, tant escrits com radiofònics. El seu darrer llibre de divulgació publicat és *La seducció*

de les noves tecnologies (Hiperdimensional Edicions, Palma). Des de fa uns anys manté un blog a Internet (<http://lvalverde.cat>).

Consider que ja no té sentit parlar de «televisió local»

la Universitat Politècnica de Catalunya i catedràtic de Ciències de la Computació i Intel·ligència Artificial de la mateixa universitat. Ha realitzat més de cinquanta publicacions internacionals (entre revistes, capítols de llibres i llibres editats) i ha fet diverses estades de recerca en universitats i centres de recerca d'Europa i dels Estats Units.

Actualment—des de gener del 2006—és vicerector de Tecnologia a la Universitat Oberta de Catalunya, probablement una de les propostes formatives més innovadores a

lvalverde.cat).

Sou optimista sobre el futur del català a la televisió digital terrestre?

Primer de tot, cal fer una reflexió de caràcter general sobre el marc en què se situa això; i la reflexió és que qualsevol innovació tecnològica presenta alhora perills i oportunitats. Sobretot des del punt de vista cultural i lingüístic, és molt important saber analitzar aquests perills i aprofitar les oportunitats minimitzant els efectes negatius

que pugui tenir aquesta nova onada tecnològica.

Per dir-ho clar i mirant la innovació més recent, que és la d'Internet, què hem trobat? Pors i veus que alertaven sobre la desaparició de la diversitat lingüística, la implantació de l'anglès com a llengua franca, la globalització que ens anorrearà. I s'ha produït tot el contrari: aquest reforçament de la identitat que ens ha permès. Jo posaria l'exemple del punt cat, que plasma a la xarxa la nostra realitat lingüística i cultural. És més fàcil viure en català a Internet que a enlloc. L'exemple del punt cat ens ensenya que ens hi hauríem d'haver posat abans i hauríem d'haver aprofitat les oportunitats des del principi. I cal recordar que és una iniciativa que parteix de la societat civil.

Pel que fa a la TDT, quins perills i quines oportunitats hi veis?

La primera qüestió és que hi haurà molts més canals i que l'audiència quedarà molt més fragmentada—això provoca pors en aquells models de negoci que viuen de

l'audiència. Això, a nosaltres, com a comunitat lingüística minoritzada, no ens ha de fer por. Simplement hem d'analitzar quines oportunitats tenim vinculades a aquesta fragmentació de l'audiència. Fa poc vaig ser a un congrés sobre televisió digital terrestre i vaig comprovar que les grans cadenes, les televisions estatals, tenien dos problemes: un, aquest de l'audiència (com seria el model de negoci, com seria la publicitat?); i dos, que és el més preocupant, que no sabien ben bé què n'havien de fer, de les possibilitats d'interactivitat que té aquest tipus de televisió.

En aquest mateix congrés hi havia els agents de la televisió de proximitat. (Consider que ja no té sentit parlar de «televisió local», a què ens referim amb *local*?, a l'àmbit d'emissió?, a l'àmbit de recepció? Amb la televisió digital emets des d'on emets però arribes onsevulla i de forma molt fàcil.) Per a ells, jo veig la TDT com una oportunitat. Parl de «televisió de proximitat» per referir-me no pas a l'àmbit d'emissió ni a l'àmbit de recepció, sinó a l'àmbit de referència dels continguts.

La televisió per Internet superarà la TDT?

Hi ha experts que diuen que la televisió digital terrestre arriba tard i malament, perquè quan s'hagi implantat ja haurà estat superada per la televisió per IP (per Internet). Jo crec que és així, però no tant. Hem d'escoltar aquesta advertència i prendre-la també com una oportunitat. Facem feina per a la TDT, però no hem de perdre de vista que l'autèntica oportunitat és la televisió per IP. La TDT encara necessita els permisos per emetre, que els dona qui els dona. I tot això vinculat a una llegenda urbana referida a la limitació de l'espectre radioelèctric, que ve del temps del *Titànic*.

L'espai radioelèctric, conceptualment, és finit, però té molta més capacitat que la que ens volen fer creure. Amb el model actual, en

què hi ha un emissor i molts receptors, es concentra la intel·ligència en un sol punt i els receptors són idiotes. Però l'espai radioelèctric és pràcticament infinit si es distribueix la intel·ligència entre l'emissor i el receptor. L'exemple són els telèfons mòbils: com és que n'hi ha tants i no es produeix un col·lapse? Perquè el receptor té la capacitat de discriminar quin senyal se li adreça i quin no: és un model d'espai radioelèctric compartit, molt més aprofitat. Ja s'aprofita molt més l'espectre passant d'analògic a digital, però encara es podria aprofitar molt més si el receptor discriminés els senyals que realment se li adrecen.

Ara bé, la revolució digital de veres no ve d'aquest model. Aquest sistema incrementa la qualitat de recepció i el nombre de canals disponibles, i permet la interactivitat, és a dir, una resposta per part de l'espectador.

Sobre la televisió per Internet, ja hi ha bastants experiències. És un model de televisió molt més selectiu: el receptor pot triar el que vol. Implica un rol molt més proactiu per part de l'espectador: quan mires televisió per Internet has de triar.

La televisió digital terrestre és interactiva?

Aquest és un aspecte que no s'ha explicat gaire bé. Una cosa és la televisió digital terrestre i una altra la televisió digital terrestre interactiva. Aquests descodificadors de preus assequibles que es poden comprar ara són per a la TDT, just per descodificar el senyal. Però un dels avantatges de la TDT és que hi ha un canal de tornada, que permet la interactivitat; però per això és necessari un aparell

més complex. Entre altres coses, aquest canal de retorn permetrà gaudir d'una programació molt més personalitzada. Aquesta interactivitat és el repte que tenen les grans operadores i la por que tenen les petites, perquè darrere tot això hi ha d'haver molta d'inversió en recerca, en innovació tecnològica.

I quina sortida hi ha?

L'error seria que les televisions de proximitat intentassin competir en programació, en continguts i en model de negoci amb les grans. Cal estudiar quins són els esquemes de gestió que permeten tenir un model propi per a aquesta televisió, que n'assegurin la sostenibilitat, i hi assegurin, per exemple, la preeminència de la nostra llengua i la nostra cultura. Les televisions de proximitat s'hauran d'espavilar a recercar un model de negoci que sigui sostenible; un model que no podrà estar basat en l'audiència perquè l'audiència deixarà de tenir sentit.

Algú, fa cinc o sis anys, hauria pogut pronosticar l'èxit que tenen actualment els diaris gratuïts? Això ho va promoure algú que va saber veure que en el model de negoci actual del periodisme imprès no té cap rellevància el que paguen els lectors i els subscriptors: el que importa és la publicitat i l'impacte que provoca aquesta publicitat.

Els canvis en l'evolució tecnològica comporten sempre canvis en la manera de pensar. No canvia només la tecnologia, sinó que canvia també la visió. Un canvi tecnològic requereix sempre noves formes de pensar, noves formes d'actuar i noves formes de mirar com són les coses. El que

hem de fer és situar-nos a d'aquí cinc o sis anys i veure com es genera un model de negoci sostenible dins el context televisiu.

Quin model audiovisual tindrem en el futur?

El model actual està molt mediatit

gestoria administrativa

ADROVER | GA |

GESTIÓ ADMINISTRATIVA
ASSESSORAMENT FISCAL, LABORAL I COMPTABLE. ASSEGUANCES

Carrer Convent, 13 - 07630 CAMPOS - Mallorca
Tel. 971 65 27 01 - 971 65 13 32 - Fax 971 65 27 00

Carrer Benvinguts, 23 - 07660 CALA D'OR - Mallorca
Tel. i Fax 971 65 79 50

E-mail: gadrover@gadrover.com

zat per les limitacions en la gestió dels drets d'autor. Tenim un passat representat per les grans productores, que vinculaven els drets d'autor amb la còpia. Segurament, d'aquí a uns anys no tindrem un aparell de música al menjador o a la cuina o al dormitori, sinó que tindrem música a diversos àmbits de la casa: sistemes portàtils d'escoltar música, transmissió sense fils... Amb la televisió, passarà exactament el mateix: si compr una pel·lícula, per exemple, la voldré poder veure allà on sigui. Els qui s'oposen fortament a aquest escenari són les productores de continguts.

Si guanya el passat, aquesta manera conservadora de gestionar els drets d'autor, això significarà un entrebanc molt important per

a la innovació que pugui derivar dels avenços tecnològics. El problema que tenim damunt la taula és com compensam els autors –això s'ha de fer– i que aquesta compensació sigui compatible amb les possibilitats que ofereixen les tecnologies avui en dia. No podem cometre l'error de, per defensar una forma obsoleta de negoci, carregar-nos les possibilitats que la tecnologia posa a la nostra disposició. Això és particularment important en el cas de llengües i cultures minoritzades. Per exemple, amb Internet tenim una vasta biblioteca mundial al nostre abast (riu-te'n de la Biblioteca d'Alexandria i de la del Congrés dels EUA) instantània de recursos multimèdia. I l'estam mantant per preservar formes obsoletes de negoci. El que hem de fer és

resoldre aquestes contradiccions. Imaginem-nos què hauria passat si els copistes dels monestirs s'haguessin declarat en vaga quan va sorgir la impremta perquè se'ls acabava el monopoli. És clar que varen exercir pressions (en aquell moment, en certa manera, perdien el control), però es varen arribar a acords que permeteren progressar.

És previsible que es posin traves a la difusió televisiva per Internet?

Aquest tipus de traves van en contra de la manera com està pensada i construïda la tecnologia mateixa. En certa manera, són traves contra natura. Les tecnologies modernes, per la concepció que en tenen els que les han ideades, són molt descentralitzades, molt distribuïdes. Precisament, l'esperança que generen té relació amb el fet que són difícils de controlar.

El futur, doncs, és la televisió per IP? Tècnicament, quines millores s'han de produir perquè rebem televisió per Internet?

Sobre la primera pregunta, jo crec que sí. Això va una mica com el fenomen dels blogs. Constitueixen l'exemple que la potencialitat de la tecnologia es converteix en el contrapunt directe dels mitjans de comunicació convencionals de masses. El que ha passat amb els blogs comença a succeir també amb la televisió per Internet. Ja hi ha exemples a balquena en què els mitjans de comunicació convencionals s'han hagut d'alimentar de material subministrat per aquests *no-ningú* aparents que habiten a la xarxa.

Lògicament, perquè es generalitzi la transmissió de televisió per Internet, s'ha d'incrementar l'amplada de banda de les connexions. Però també ha de millorar la tecnologia, i les tècniques de compressió de so i imatge. Tanmateix, l'estat actual ja és un estat prometedor.

Èric Bertran, comandant de l'Exèrcit del Fènix

Si sentíssim el conversar madur d'Èric Bertran sense veure'l no diríem mai l'edat que té. Quan aquest jove de setze anys en tenia només catorze, una brigada de policia envaïa casa seva, li registrava l'habitació de dalt a baix i se li enduïa l'ordinador. Potser ve d'aquest tràngol que hagi assolit la maduresa intel·lectual en plena adolescència.

L'Èric, un noi de catorze anys, bru, s'estava a l'habitació en pijama quan els dolents li entraren a casa i li robaren la intimitat. Dirigia l'Exèrcit del Fènix, un grup d'amics preocupats per la salut de la nostra llengua, i havia escrit un missat-

ge electrònic per reclamar a una empresa catalana que etiquetàs en la llengua del país. Aquest va ser el seu delictes: voler viure en català. Encara que la policia de l'Espanya democràtica hi va posar un altre nom: va ser acusat de terrorisme. El cas és que han passat vint-i-busques de mesos des que el fiscal demanava que l'ingressassin en un reformatori durant vuit anys i l'Èric continua essent el millor comandant per al nostre exèrcit. L'Èric fa la feina que hauria de fer el president del seu Govern, defensar la llengua catalana, amb la diferència que només ha rebut per aquesta feina copets a l'esquena, complicitats i muntanyes de missatges electrònics de suport. A canvi, la major part de la comunitat educativa del centre en què cursava la secundària

li donà l'esquena: es va sentir obligat a abandonar l'institut.

Ara l'Èric continua els estudis en un centre de la costa, en què la gran majoria dels estudiants vénen de fora del país. Al contrari dels compatriotes de l'institut anterior, aquests nous se li acosten, i li demanen que conversi amb ells per

millorar el nivell de llengua, perquè són conscients que n'han de saber més si volen fer el batxiller i la carrera universitària.

A casa de l'Èric no hi havia tradició de militància activa: una família normal, que no solia anar a manifestacions, que no reparava excessivament en la llengua en

què s'etiqueten els productes... Arran del despropòsit del procés contra el comandant de l'Exèrcit del Fènix, els seus (que li han donat suport incondicional i que ho han passat fatal) ara prou que s'hi fixen, en l'etiquetatge.

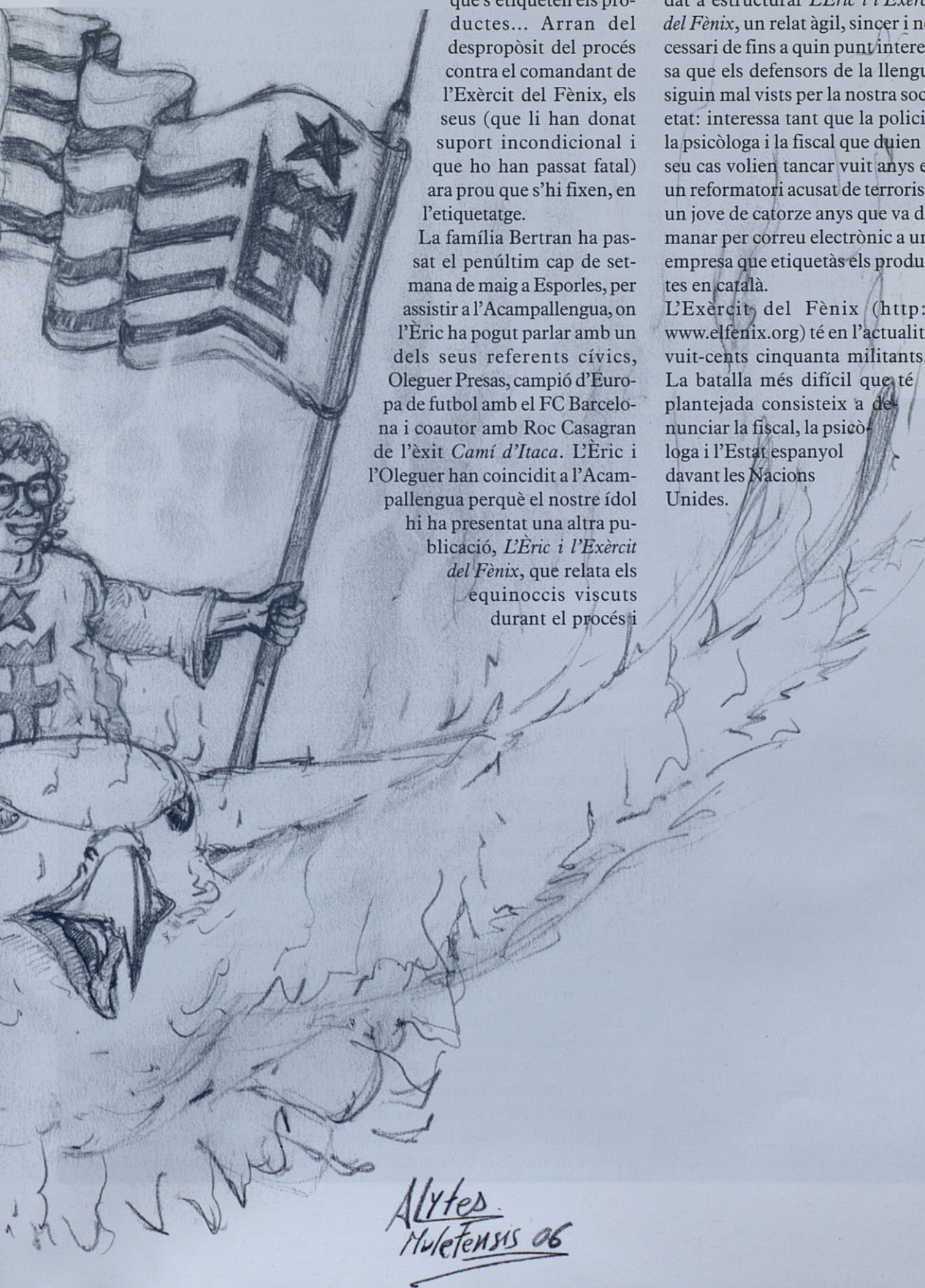
La família Bertran ha passat el penúltim cap de setmana de maig a Esporles, per assistir a l'Acampallengua, on l'Èric ha pogut parlar amb un dels seus referents cívics, Oleguer Presas, campió d'Europa de futbol amb el FC Barcelona i coautor amb Roc Casagran de l'èxit *Camí d'Itaca*. L'Èric i l'Oleguer han coincidit a l'Acampallengua perquè el nostre ídol

hi ha presentat una altra publicació, *L'Èric i l'Exèrcit del Fènix*, que relata els equinoccis viscuts durant el procés i

que hauria de ser lectura obligatòria a tots els centres d'ensenyament secundari.

En la llista de referents de l'Èric també hi trobam l'escriptor Víctor Alexandre, un dels primers que es va interessar pel cas. L'Èric admira n'Alexandre pel contingut dels seus llibres, i l'escriptor l'ha ajudat a estructurar *L'Èric i l'Exèrcit del Fènix*, un relat àgil, sincer i necessari de fins a quin punt interessa que els defensors de la llengua siguin mal vistos per la nostra societat: interessa tant que la policia, la psicòloga i la fiscal que duïen el seu cas volien tancar vuit anys en un reformatori acusat de terrorista un jove de catorze anys que va demanar per correu electrònic a una empresa que etiquetàs els productes en català.

L'Exèrcit del Fènix (<http://www.elfenix.org>) té en l'actualitat vuit-cents cinquanta militants. La batalla més difícil que té plantejada consisteix a denunciar la fiscal, la psicòloga i l'Estat espanyol davant les Nacions Unides.

Perfil

El Parlament aprova la reforma de l'Estatut sense garantir la igualtat per als catalanoparlants

Després de molts d'estira-i-arronses, a la fi, el passat dia 13 de juny, el Parlament va aprovar una proposta de reforma de l'Estatut. Els dos partits grans es varen posar d'acord en allò més bàsic i varen treure endavant un text que no va tenir el vistiplau ni del PSM ni d'EU-Verds. I és que aquests dos grups polítics no accepten la desigualtat de drets i deures que consagra la proposta per als catalanoparlants i els castellanoparlants. Contràriament al que diu el nou Estatut català, no s'equipara la situació de les dues llengües oficials. El Partit Popular no ha acceptat que tothom estigui en les mateixes condicions independentment de quina és la seva llengua materna, i el PSOE ho ha acceptat.

Per tant, continuarem tenint el deure de conèixer el castellà i el dret d'usar-lo i només el dret d'emprar el català sense el deure de saber-lo.

Tampoc no hi ha avanços quant a la incorporació d'un règim econòmic i fiscal propi, tal com exigien les organitzacions empresarials. Per contra, sí que n'hi ha en el tema de la definició de les Illes Balears, que passaran a ser considerades nacionalitat històrica, i en l'assumpció de noves competències, ja que s'incorporen, entre d'altres, la de crear i gestionar una policia autonòmica i la de concedir permisos de treball als immigrants. També es reconeix la necessitat de compensar els desavantatges de la insularitat, i la igualació, en aquest àmbit, amb les Illes Canàries.

Una altra novetat és el reconeixement del caràcter autonòmic dels consells insulars, amb la incorporació d'un nou consell, el de Formentera; la capacitat de dissoldre anticipadament el Parlament, i la creació de llistes de votació separades al Parlament i als consells.

L'erotisme normalitzat arriba a Mallorca

Del 12 al 16 de juliol es farà a Palma el Saló Eròtic Seda. Es tracta d'una fira sobre sexe de la qual ja s'han duit a terme unes quantes edicions, però que es farà per primera vegada a Mallorca. La diferència entre aquest saló i d'altres és l'ús normal que s'hi farà de la llengua pròpia de les Illes Balears, ja que el seu director artístic és Conrad Son, el primer director de cinema que va rodar una pel·lícula X en català: *Les excursionistes calentes*. D'aleshores ençà n'ha fet d'altres, la darrera és *La mar no és blava*, que, si bé la versió original no és en la nostra llengua, sí que hi està doblada. Conrad Son també és autor del llibre *Catalanes i calentes*.

El saló constarà d'una zona d'exposició i venda de material eròtic divers i d'una altra on es realitzaran diversos espectacles, alguns dels quals protagonitzats per estrelles del cinema X. Una altra secció serà la de la cuina, ja que hi haurà un restaurant que servirà menjar afrodisíac. També es podrà participar en un càsting per intervenir en un film eròtic.

Informàtica en català

Softcatalà ha presentat la traducció al català de la versió 2.0.2 del paquet ofimàtic OpenOffice.org. Es tracta d'un conjunt de programes gratuïts i de codi lliure. Es pot descarregar de franc a l'adreça <http://www.softcatala.org/wiki/OpenOffice.org>. Es troba disponible per a sistemes Windows, GNU/Linux, Mac i Unix.

Cal esmentar que l'Open Office és el primer paquet ofimàtic que ofereix suport integral al nou estàndard

OpenDocument Format que recentment ha aprovat el comitè internacional d'estàndards ISO/IEC. Aquest format pot utilitzar-se amb qualsevol aplicació ofimàtica, sense por d'haver de dependre d'un proveïdor específic ni dels termes de llicència, amb la seguretat que els documents es podran llegir, editar i imprimir en un futur.

El paquet ofimàtic incorpora un mòdul de base de dades (Base), per complementar el processador de textos (Writer), el gestor de fulls de càlcul (Calc) i el de presentacions (Impress), i l'eina de dibuix (Draw). La traducció ha estat possible gràcies a la tasca desenvolupada per Softcatalà, una associació sense ànim de lucre que des de fa anys es dedica a impulsar la normalització lingüística dins el món de la informàtica. En el seu web, a part d'aquest producte en podeu trobar molts d'altres. Tots en la nostra llengua, creats o traduïts gràcies a l'esforç de molts de voluntaris, fonamentalment informàtics i filòlegs.

La Comissió Intercultural de l'Obra es presenta

El diàleg intercultural és una de les noves línies de feina de l'Obra Cultural Balear per als propers anys. Que hagin arribat a Mallorca persones procedents dels cinc continents ha provocat canvis importants des del punt de vista social i cultural. L'Obra, que té entre les seves finalitats promoure la llengua i la cultura catalanes, vol tenir en compte aquestes transformacions i pretén establir un diàleg amb els nous mallorquins i les noves mallorquines. L'entitat es vol implicar en la construcció d'un discurs que assumeixi i integri aquesta diversitat cultural tot respectant el rol del català com a llengua d'interrelació entre totes les cultures que viuen a l'illa.

És per això que l'Obra Cultural ha constituït la Comissió Intercultural, que es va presentar dia 18 de maig a la sala d'actes del restaurant S'Escorxador de Palma. Aquesta Comissió està integrada per nous mallorquins, que han après el català, i per mallorquins que estan interessats en l'intercanvi amb altres cultures. Els objectius de la Comissió Intercultural són definir el discurs de l'OCB davant la nova Mallorca que s'està construint, reflexionar sobre el fenomen de la immigració i sobre els diferents models d'integració, actuar com a interlocutor davant els col·lectius de nous mallorquins, sensibilitzar la societat d'acollida sobre els reptes que representa la immigració des del punt de vista social i cultural, i conscienciar tots els sectors sobre la necessitat de promoure la llengua catalana.

Durant l'acte, es presentaren els objectius de la Comissió Intercultural i les activitats que té previstes. Els membres de la Comissió i representants de la Junta Directiva de l'Obra Cultural varen fer una crida a tothom perquè s'hi incorporàs. Hi va haver diverses actuacions: alguns alumnes d'integració lingüística de l'IES Berenguer d'Anoia d'Inca hi llegiren poemes en català; es projectaren diversos audiovisuals sobre la integració lingüística i cultural, i hi actuà el cor intercultural Mario Benedetti, que va interpretar cançons d'arreu del món.

llum i gas
amb més energia que mai

EN gesa endesa

FONO
902 500 902
GESA

AVARIES: 902 534 902

Inca celebra la novena edició dels Premis de Maig

EL MIRALL

**L'Obra Cultural
reconeix la tasca de
Finestra al Sud, el
centre territorial de
TVE, Lluís Maicas, la
Fundació Teatre de
Manacor i Pere
Pascual**

La delegació d'Inca de l'Obra Cultural Balear instaurà, l'any 1998, els Premis de Maig amb la finalitat de reconèixer i estimular els mèrits d'entitats, d'institucions o de persones que dins el seu àmbit treballen per afavorir l'ús normal de la llengua catalana, i per promoure la cultura, mitjançant activitats de caràcter lúdic, popular o artístic. El passat 26 de maig, la delegació inquera celebrà al Claustre de Sant Domingo d'Inca la gala de lliurament de la novena edició d'aquests premis, que conduïren els periodistes Margalida Socias (Alcúdia Ràdio) i Manu Perelló (MRàdio). L'Orfeó-L'Harpa d'Inca fou l'encarregat d'encetar la vetlada cultural. La coral inquera, fundada l'any 1920 per Miquel Duran i Saurina, interpretà *Una dona llarga i prima*, de Baltasar Bibiloni; *Aubada*, de Marià Aguiló, i *Al vent*, de Raimon. Precisament, l'escriptor, impressor i periodista Miquel Duran (Inca, 1866 - 1953) és un dels prohoms inquers que donen nom als premis instaurats per l'OCB d'Inca, juntament amb el trobador Berenguer d'Anoia (final del segle XIII - principi del segle XIV); el poeta, lingüista i lul·lista fra Miquel Colom i Mateu (Bunyola, 1900 - Inca, 1999), i l'agermanat, síndic forà i cirurgià Pau Casesnoves (Inca, final del segle XV - Valladolid, 1523). Els primers guardonats de la nit foren els membres de l'associació Finestra al Sud, que rebé el premi Berenguer d'Anoia, destinat a premiar persones o entitats que han contribuït a la dinamització sociocultural de la ciutat d'Inca. Finestra al Sud és una associació que va néixer l'octubre de 1999 de la mà de S'Altra Senalla. Des de

llavors, duu a terme una tasca de difusió del comerç just a Inca i als voltants. Han organitzat xerrades als instituts, col·loquis amb productors de comerç just i d'altres activitats, com la Setmana Solidària, la Festa de les Cultures o el tradicional Sopar Solidari de Nadal. A més, Finestra al Sud és una de les entitats promotores de la Federació d'Entitats Ciutadanes d'Inca, creada recentment.

El president de Finestra al Sud, Gabriel Frontera, rebé de mans de Mercè Puig, distingida en l'edició anterior, el guardó, que consistia en un diploma acreditatiu i una serigrafia d'Andreu Terrades (Palma 1947) realitzada amb motiu del

desè aniversari de Joves de Mallorca per la Llengua. Andreu Terrades fou cofundador, l'any 1975, de la publicació *Neon de Suro*, juntament amb altres artistes destacats de la Nova Plàstica mallorquina. Terrades fou també professor de dibuix a l'Institut Berenguer d'Anoia d'Inca i manté una relació històrica de col·laboració amb la delegació d'Inca de l'OCB. L'OCB d'Inca destina el premi Miquel Duran i Saurina a reconèixer aquelles persones o entitats que s'han distingit per la seva contribució a la normalització lingüística dins el món de la comunicació. En la novena edició, aquest guardó fou concedit al programa *Informatiu balear*, que realitza el Centre Territorial de Televisió Espanyola a les Illes Balears. Gina Garcias, directora del Centre de TVE a les Illes Balears, recollí el guardó, i recordà els prop de 27 anys d'emissions en llengua catalana d'aquest informatiu i l'esforç d'uns professionals que han obert camí en una comunitat sense tradició audiovisual.

Un dels moments més emotius de

la vetlada fou quan pujà a l'escenari l'escriptor inquer Lluís Maicas per recollir el premi Miquel Colom, instaurat l'any 2000 per distingir aquelles persones o entitats que han destacat en la recerca o la difusió de la nostra cultura dins un determinat àmbit social o de coneixements. Maicas manifestà que «m'enorgulleix, com a deixeble, rebre un premi que porta el nom d'un dels meus mestres, un humanista que vessà, amb generositat i paciència, la seva saviesa sobre nosaltres».

Lluís Maicas va formar part del Taller Lluàtic (1978-86) i va col·laborar al *Correu de Son Coc*. És autor d'un bon nombre de reculls poètics [*Auditoria* (1993), *Viatge al cor* (1997), *Natures mortes* (1999), *Registre Fòssil* (2001), *La pedra viva* (2005), entre d'altres], així com la narració *Àngela* (1998), amb Miquel Mestre, o els llibres de recull d'articles *Quadern de Viatge*. També és autor d'*Aproximació a la bibliografia d'Inca* (1980), amb Gabriel Fiol, i *Dossier de la Nova Plàstica a Mallorca* (1980), entre altres assaigs. Una part de la seva activi-

tat artística ha estat dedicada a la plàstica i al seu estudi. Ha realitzat diverses exposicions de poemes-objecte, com «Bricolage-à-trois» (1992) i «Baladufa Sèrbia» (1994).

Instaurat l'any 2004, el premi Pau Casesnoves està destinat a aquelles persones que han contribuït a reivindicar o promoure les nostres senyes d'identitat. En aquesta ocasió, el guardó fou atorgat a la Fira de Teatre de Manacor, que va ser creada per la Fundació Pública Teatre de Manacor ara fa 10 anys amb la intenció de promocionar els espectacles teatrals de les Illes Balears i el teatre en llengua catalana i per programar espectacles fets a fora. En aquest temps, per les diferents edicions de la Fira de Teatre de Manacor han passat 225 grups teatrals, la meitat dels quals eren de les Illes Balears. La xifra d'espectadors de les 10 edicions de la Fira arriba als 50.000, i ha estat visitada per uns 500 programadors teatrals. El guardó fou recollit per la companyia de teatre Capsigranys.

Finalment, en aquesta IX edició

dels Premis de Maig el jurat va considerar oportú fer una distinció especial per a l'empresari inquer Pere Pascual, per la seva contribució desinteressada en la cultura inquera i les entitats d'Inca, i en especial en la delegació de l'OCB d'Inca. Pere Pascual rebé el guardó de mans del president de la delegació, Andreu Caballero. La cultura popular tingué també el seu protagonisme en la vetlada de l'OCB d'Inca. L'enginy, la reivindi-

cació i l'humor arribaren de Mateu Matas «Xurí» i d'Antoni Galmés «Prim», que oferiren un combat de glosadors, molt ovacionat pels assistents a la gala. El toc festiu arribà amb els sons de la guitarra i les xeremies amb l'actuació dels germans Pere Joan i Manel Martorell. En haver acabat el lliurament dels premis i les actuacions, es donà pas als parlaments. El primer que hi va intervenir fou el president de la dele-

gació d'Inca, Andreu Caballero, seguit del vicepresident de l'OCB, Tomeu Martí, i, finalment, parlà el regidor de Cultura de l'Ajuntament d'Inca, Bartomeu Martínez. Tot tres aprofitaren la intervenció per felicitar els guardonats i per lloar-ne els mèrits, així com per recalcar la consolidació dels Premis de Maig, que, després de nou edicions, ha esdevingut una de les principals cites anuals de la cultura inquera.

Artesania Iladó

Marbre, granits, pedrenc
Objectes de regals

Av. de la Verge, 28 · Tel i fax 971 650 675 · 07630 · CAMPOS · Mallorca

Mallorca posa la directa

EL MIRALL

L'Obra Cultural Balear ha posat en marxa la campanya SUS Mallorca, que pretén dinamitzar la societat civil mallorquina en un moment transcendent per al futur de la llengua, la cultura i el país.

La campanya s'inicia el dia 28 de juny a les 20.30 hores a l'Auditori del Conservatori Superior de Música i Dansa de les Illes Balears (Palma) i acabarà la primavera de l'any que ve. En aquest acte de presentació es projectaran audiovisuals explicatius de la iniciativa i se'n presentaran els elements comuns: el logotip, l'himne (en el qual han participat la flor i nata del món musical illenc) i el material oficial de campanya. L'acte comptarà amb l'actuació del conjunt musical Fora des Sembrat.

La Junta Directiva de l'Obra Cultural ha decidit concentrar les energies en aquesta operació que, de fet, substitueix el model d'una diada a l'any pel nou concepte d'un any de diades. La idea del SUS Mallorca és fer un seguit de diades locals a tots els nuclis de població mallorquins on sigui possible. SUS Mallorca es farà cada cap de setmana a un poble o a una barriada de Palma diferent, i consistirà en la suma dels actes que s'organitzin des de la població mateixa, amb el suport de l'Obra. L'entitat pretén implicar-hi massivament la població a través de les organitzacions socials. El plantejament és similar al del Correllengua: es tracta que cada poble o barriada faci una mostra de tota la producció cultural i artística (corals, bandes de música, escriptors, dinamització juvenil, integració lingüística...).

SUS Mallorca disposarà d'una exposició itinerant i d'un web (el *SUS Mallorca digital*, on es podran adreçar missatges electrònics de suport des de qualsevol part del món), així com d'un punt d'informació itinerant de la campanya. L'Obra Cultural ofereix a les poblacions que vulguin organitzar el SUS al seu municipi un seguit d'elements bàsics de la campanya, com ara el material o una borsa de conferències, xerrades, audiovisuals, etc. El SUS Mallorca servirà també per presentar la campanya de voluntariat lingüístic que coordina Paraula. Centre de Serveis Lingüístics. Així mateix, l'Obra Cultural aprofitarà el marc d'aquesta iniciativa per commemorar tres aniversaris sonats, perquè el 2006 es compleixen cent anys del I Congrés Internacional de la Llengua Catalana i en fa vint que se'n va fer la

Amb el lema **SUS Mallorca**, l'Obra Cultural Balear promou una campanya de mobilització ciutadana a favor de la llengua, la cultura i el país.

reportatge

Calendari del SUS Mallorca

2006

Juny:

28 (Palma)

Juliol:

Sense dia concret (Calvià, Selva)

Agost:

Sense dia concret (Sant Joan)

Setembre:

16 i 17 (Búger i Capdepera)

22 i 23 (Santa Margalida)

Octubre:

12, 13 i 14 (Algaida)

Sense dia concret

(Alcúdia, Porreres)

Novembre:

Sense dia concret (Sóller)

2007

Gener:

26 i 27 (Artà)

Març:

16 i 17 (Llucmajor)

25 (Andratx)

Abril:

14 (Sa Pobla)

15 (Valldemossa)

Sense dia concret

(Ses Salines)

(Aquestes són les dates concretades quan tancam la redacció del número 170 d'EL MIRALL. Si estau interessats a organitzar el SUS Mallorca al vostre lloc de residència, posau-vos en contacte amb l'Obra Cultural Balear, tel. 971 723 999.)

segona edició; a més a més també fa vint anys que el Parlament de les Illes Balears va aprovar per unanimitat la Llei de normalització lingüística, un marc normatiu de consens que perillava per mor de les darreres decisions del Govern de les Illes Balears en po-

lítica educativa.

L'any de mobilitzacions s'inicia el dia 28 de juny al Conservatori de Palma i recorrerà Mallorca durant el 2006 i la primera part del 2007. Acabarà amb una gran diada a Palma que es convocarà durant els darrers mesos.

LLIBRES DE TOTS
ELS PAÏSOS
CATALANS

LLIBRES INFANTILS
I JUGUETES

LLIBRES DE TEXT

DISCOS I CASSETTES

SERVEI
DE LLIBRES
ESTRANGERS

Carrer d'en Rubí, 5
Tel. 71 38 21
07002 Palma (Mallorca)

Pianos Can Garcias

Des de 1.951

Pere Josep Garcias
Pianer

Reparació, Restauració i Afinació

Venda i Lloguer Opció-Compra

Assessoraments - Transports

Joan Maura, Bisbe, 10
07005 · Palma de Mallorca
Tel./Fax: 971 462 016 · Móvil: 607 891 930
www.lasguias.com/pianosgarcias

Tendències

llibres

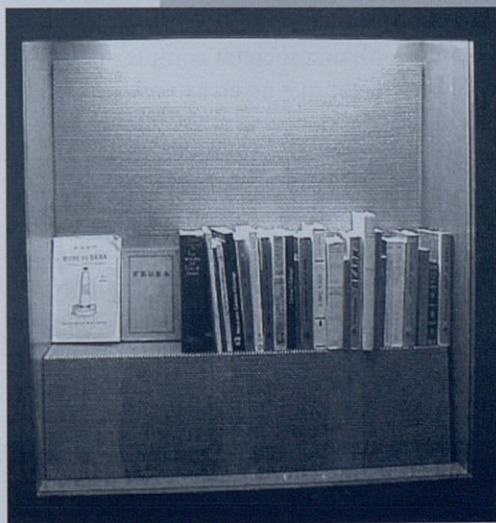
2006: any d'aniversaris

BIEL MESQUIDA

Taula plena de llibres

La fantasia i la ciència-ficció escanejades amb cura en la història de les lletres catalanes per **Víctor Martínez-Gil** donen una antologia extraordinària plena de sorpreses, troballes, fulgors i descobriments: *Els altres mons de la literatura catalana* (Cercle de Lectors / Galàxia Gutenberg). I la feina de recuperació dels autors catalans exiliats feta pel crític **Julia Guillamon**, malgrat que no hi sigui «tot» l'exili, constitueix un esdeveniment importantíssim que ens permet llegir obres exhaurides, perdudes i oblidades de mestres autèntics: un tom monumental i necessari: *Narrativa catalana de l'exili* (Cercle de Lectors / Galàxia de Gutenberg). Un escriptor que s'amaga i decideix canviar d'identitat és el catalitzador que fa servir un autor desbordat per l'èxit: per aquí avança *Doctor Pasavento* (Anagrama), la darrera feina d'**Enrique Vila-Matas** que vaig llegir entre exsecallades i cavalcades per aquella escriptura de muntanya russa, de vertigens, de lentituds, de brises i d'un amor a l'ofici cantat amb tota la tendresa dels versos solitaris que saben que el text és alimara i calidesa, una raó de viure. Conec alguns dels autors més traduïts de la literatura romanesa:

l'aimat **Ionesco**, el savi **Eliade**, el cru **Cioran**, emperò no havia llegit mai res d'aquest autor de Burdujeni (Buconiva), **Norman Manea**, que als cinc anys és deportat amb la seva família a un camp de concentració, que va ser opositor al nazisme i al comunisme, i que a l'autobiografia *El regreso del húligan* (Tusquets) ens ofereix una immersió en el seu passat tan històrica com íntima, tan dura com entenedridora. Un llibre de reencontres amb llocs, fets, memòria pura i roent. Un dietari que m'ha impressionat: *A contratemps* (Perifèric Edicions) de **Feliu Formosa**: un poeta que es diu amb la mirada lúcida que capta els tremolors de l'esperit, que ens conta les dificultats de l'ofici de viure, que ens entreté amb ritmes de creacions i traduccions. Malgrat que *in person* he discutit molt (tenim perspectives literàries molt allunyades) amb **Pere Rovira**, recoman els textos de *Dietari sense dies* (Proa), articles de l'*Avui* fets per un escriptor.

erco
leta

Gianni Rodari

Infants de 0 a 4 anys
Ensenyament en català
Pedagogia activa
Grups reduïts
Servei de cuina

ARQUITECE BENNÀSSAR, 46
07004 PALMA - Tel. 971 29 90 86

erco
leta

Gianni Rodari

Bearn ben viu o els cinquanta anys d'un clàssic monumental

Puc assegurar que des que vaig conèixer l'obra de Llorenç Villalonga –i vaig començar per *Mort de dama*, una novel·la extraordinària que conté totes les delícies verbals d'un escriptor jove iconoclasta i provocador que signava Dhey– no m'he aturat de llegir-lo i, sobretot, rellegir-lo: la lectura vertadera. Ara fa dies que faig volar els ulls per les planes d'aquell primer volum de les obres completes de Llorenç Villalonga que va aparèixer l'any 1966 amb el títol *El mite de Bearn*. He recordat la primera lectura de *Bearn o la Sala de les Nines* al Club dels Novel·listes el 1961 (incompleta, sense l'epíleg final), i sé que no en vaig veure mai la primera edició en castellà feta a Palma el 1956. Puc assegurar que la lletra villalonguiana suporta molt bé el pas del temps, i el gran fresc que pinta, amb tonalitats i ressonàncies d'una poètica personal fonda, és el final d'estirp d'una noblesa rural mallorquina de l'Ancien Régime (cal indicar que a Mallorca no hi va haver Revolució industrial, amb tots els canvis socials que comportà, fins als anys vint i trenta del segle passat). Aquesta elegia d'un paradís perdut es pot considerar com una de les claus de volta de tot el corpus villalonguà en què l'autor, en plena maduresa i després de viure les devastacions de la guerra civil i de la Segona Guerra Mundial, vol fer el «retrat, o si voleu el poema, de Mallorca. D'una certa Mallorca, es clar, la *meva*.» Don Toni de Bearn, el senyor protagonista, i Don Joan Mayol, el capellà de Bearn, són dos *alters egos* que fa servir l'autor per dialectitzar la història i aconseguir amb el doble joc d'escriptures tot un seguit d'efectes i d'afectes que enganxen el lector amb allò que els francesos anomenen *mise-en-abyme*, i que no és altra cosa que dos miradors, dues perspectives entrunyellades sobre els paisatges de la història. Dona Xima, la neboda, serà la passió sense límits, i dona Maria Antònia, la dona, una cosina bona, esdevindrà l'amor ordenat i serà. M'encanta la transparència densa i complexa dels personatges. Don Toni és un adorador de la Raison (reconec que sa raó és un llum molt dèbil: això no ha de ser motiu per voler-lo apagar, sinó per ationar-lo), hàbil sofista, amador de les ciències, precursor, amb una cultura del devuit (una mica arnada, segons Don Joan Mayol, un nin pagès fet capellà pel senyor que és el dipositar de les *Memòries* i escriu la vida bearnesa entre l'enlluernament, el deure i l'escrúpul), i una lectura fonda dels clàssics grecs i llatins. Però, sobretot, escriptor que broda amb punt de paisatgista, i just abans del canvi d'època, el panorama d'un món rural noble dins una Mallorca mítica amb una societat complexa i petita que per motius molt diversos s'esbucava des de feia segles. Si un lector que no en sap res, de

Villalonga, ni de Mallorca, ni de la literatura catalana, ni del català que es parla a l'illa, a Bearn, agafa aquestes 219 planes, es passejarà per un món viu en què les persones i les coses, els noms i les formes de viure no s'assemblen gens a l'actualitat; però, paradoxalment, li contaràn tantes coses de si mateix que el seduiran com les bones contarelles clàssiques, que són clàssiques per això: per la fascinació, per la commoció i pels plaers que produeixen. Les guardes d'aquest volum de *Bearn* reproduïxen en facsímil el manuscrit en català del principi de la novel·la. El català de Villalonga ha agafat consistència clàssica. No veig grans cruïses a la casa de les paraules, de les frases, de les músiques del pensar. Les parets mestres s'aguanten bé amb uns treballs de saviesa formats de teringues de mots fets a consciència perquè puguin resistir les derrotes del temps.

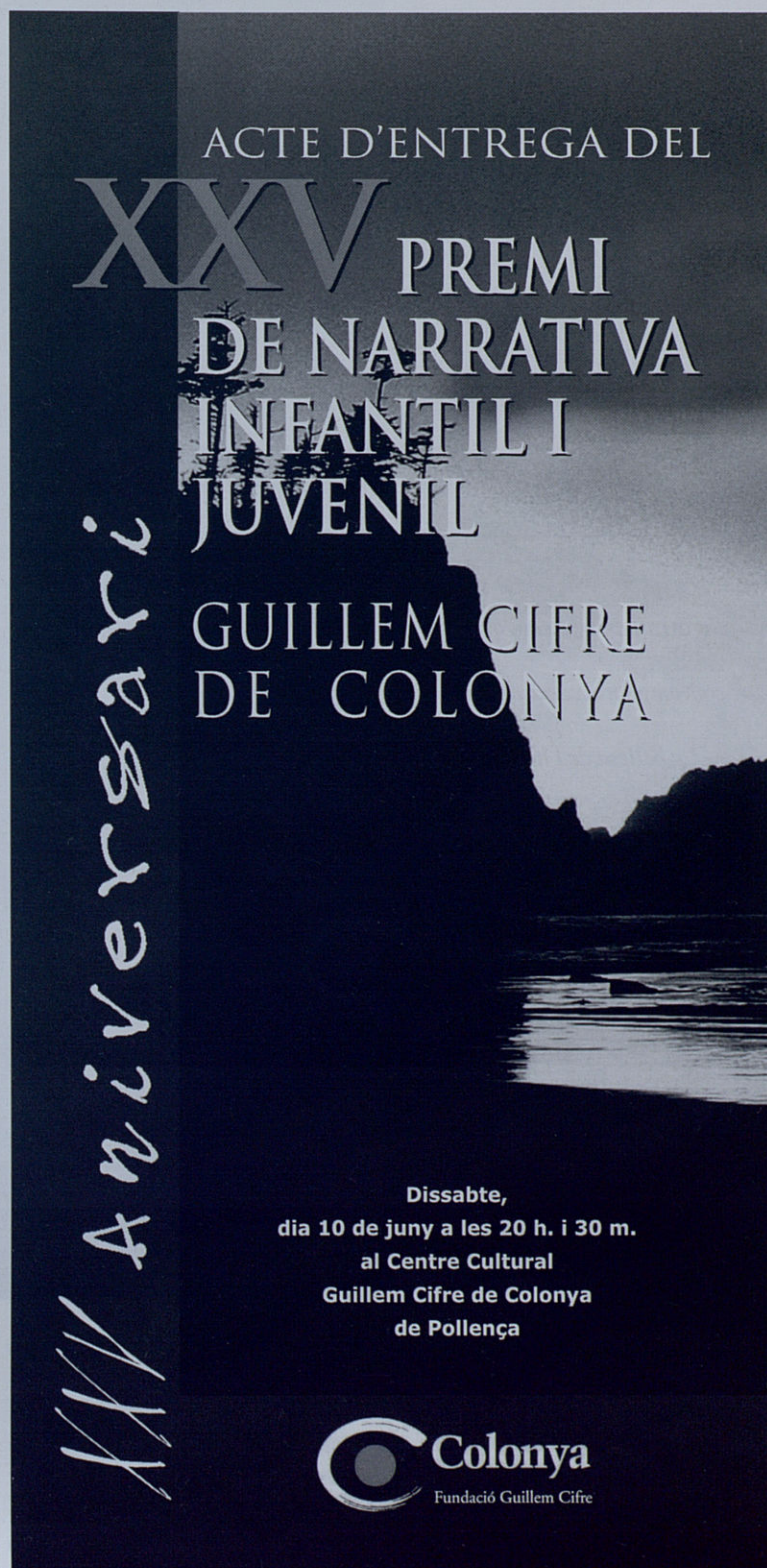
Bearn no té formiga blanca, i els llenguatges planers, amb un ascetisme lèxic i sintàctic, saben els ginyes i els revolts, l'art de desfer i tesar el català, perquè amari el lector. Tot això acompanyat per les maniobres del divertiment, d'un humor de visionari que s'amaga davall les estratègies del relat i que et fa moure de totes maneres els risoris de l'esperit. *Bearn* és també un clàssic perquè ha aconseguit ser un *monumentum* per a nombrosos escriptors contemporanis. *Ad hominem* puc dir que és un dels meus mestres i basta llegir alguns dels meus textos per saber que m'ha servit de pedrera per extreure un bon gruix dels materials verbals més nobles i necessaris per als meus llibres. I amb aquesta darrera relectura he trobat un nou suggeriment: *Bearn* és un clàssic de la insularització (a més a més que Lampedusa era per Villalonga un «germà de l'ànima» i ell va traduir al català *Il gattopardo*). *Bearn* circumscriu un territori i uns personatges, els aïlla, els *illaïtza*. *Bearn* pot ser el començament de recerques sobre l'escriptura de la insularitat. *Bearn* obre reptes: batega.

Premi de narrativa infantil i juvenil

Guillem Cifre de Colonya

L'escriptor Lluís Villarasa, amb l'obra *Els fugitius d'aticus 89*, va guanyar el premi de narrativa infantil i juvenil Guillem Cifre de Colonya, en el seu 25è aniversari. El director de la Caixa de Pollença, Martí Torrandell, va entregar el guardó i agrair l'esforç de tots els que han ajudat que aquest premi conservi un prestigi en el món de la lliteratura per a joves escrita en català.

El premi va néixer l'any 1981 de la mà del Club Pollença amb l'ajut econòmic de Colonya. Es tracta d'obres dirigides a infants d'entre 8 i 12 anys. La dotació econòmica és de 6.000 euros més l'edició de l'obra a càrrec de la Galera.

ACTE D'ENTREGA DEL

XXV PREMI
DE NARRATIVA
INFANTIL I
JUVENIL

GUILLEM CIFRE
DE COLONYA

XXV Aniversari

Dissabte,
dia 10 de juny a les 20 h. i 30 m.
al Centre Cultural
Guillem Cifre de Colonya
de Pollença

 Colonya
Fundació Guillem Cifre

S'Estany d'en Mas - Cala Varques (Manacor)

GASPAR VALERO

Itinerari:

S'Estany d'en Mas
cova de na Dent
cala Falcó
cova des Pont
cala Varques
Son Fortesa

Horari aproximat: 1 h 35 min
(sense les aturades)

*...he anat arran de mar com qui toca
[fusta
a veure com emprèn el contró de silencis
(M. A. Riera,
La bellesa de l'home, VIII)*

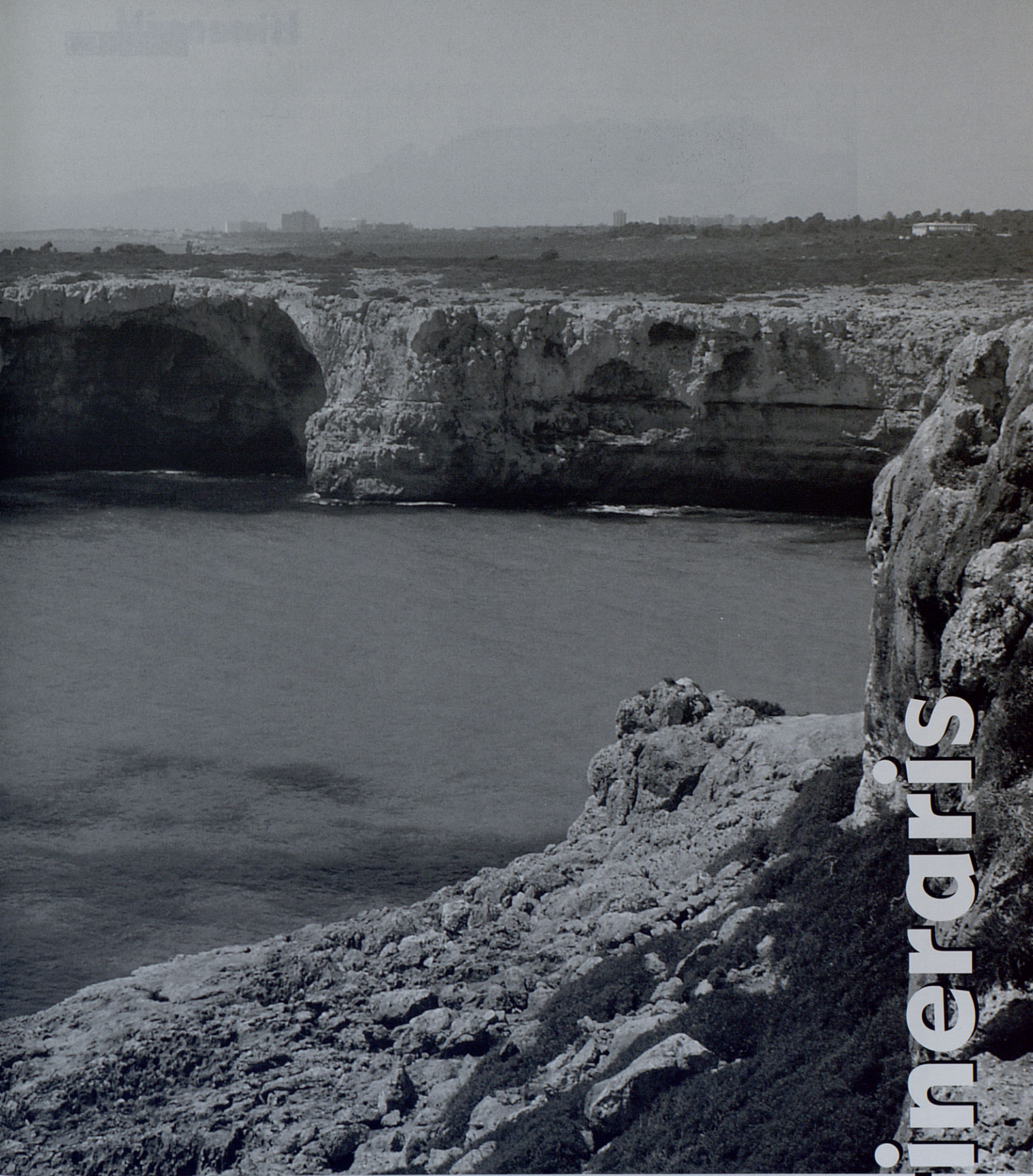
Orientacions de camí

Partim de s'Estany d'en Mas, una cala del terme municipal de Manacor, situada al sud de Porto Cristo i, més concretament, a migjorn de cala Mendia, on es troba la urbanització també coneguda amb el nom turístic de Cala Romàntica. Agafam, en vehicle, el vial asfaltat des de la carretera de Porto Cristo a Portocolom (PMV-4014) a l'altura del quilòmetre 10,800. Des del final de la carretera asfaltada, amb algunes construccions i establiments comercials, travessam el centre de la cala, amb sòl arenós sovint embassat ja que constitueix el final del torrent des Morts, i anam a cercar el lateral sud. En aquesta banda comença el camí

que, vora mar, ens conduirà a cala Varques. Més a la dreta, vers l'interior, s'alça un hotel, a prop del qual surt també un camí que enllaça amb la nostra ruta. L'opció nostra, per començar, presenta un petit entrebanc, ja que hem de salvar el graó

natural configurat per un muradal rocós. Per això, hem de pujar ajudats de mans i cames –*grimpar*, en diríem en l'argot excursionista– per una escala picada a les roques del coster natural, amb aritges a l'esquerra i pins a la dreta. Al cap-

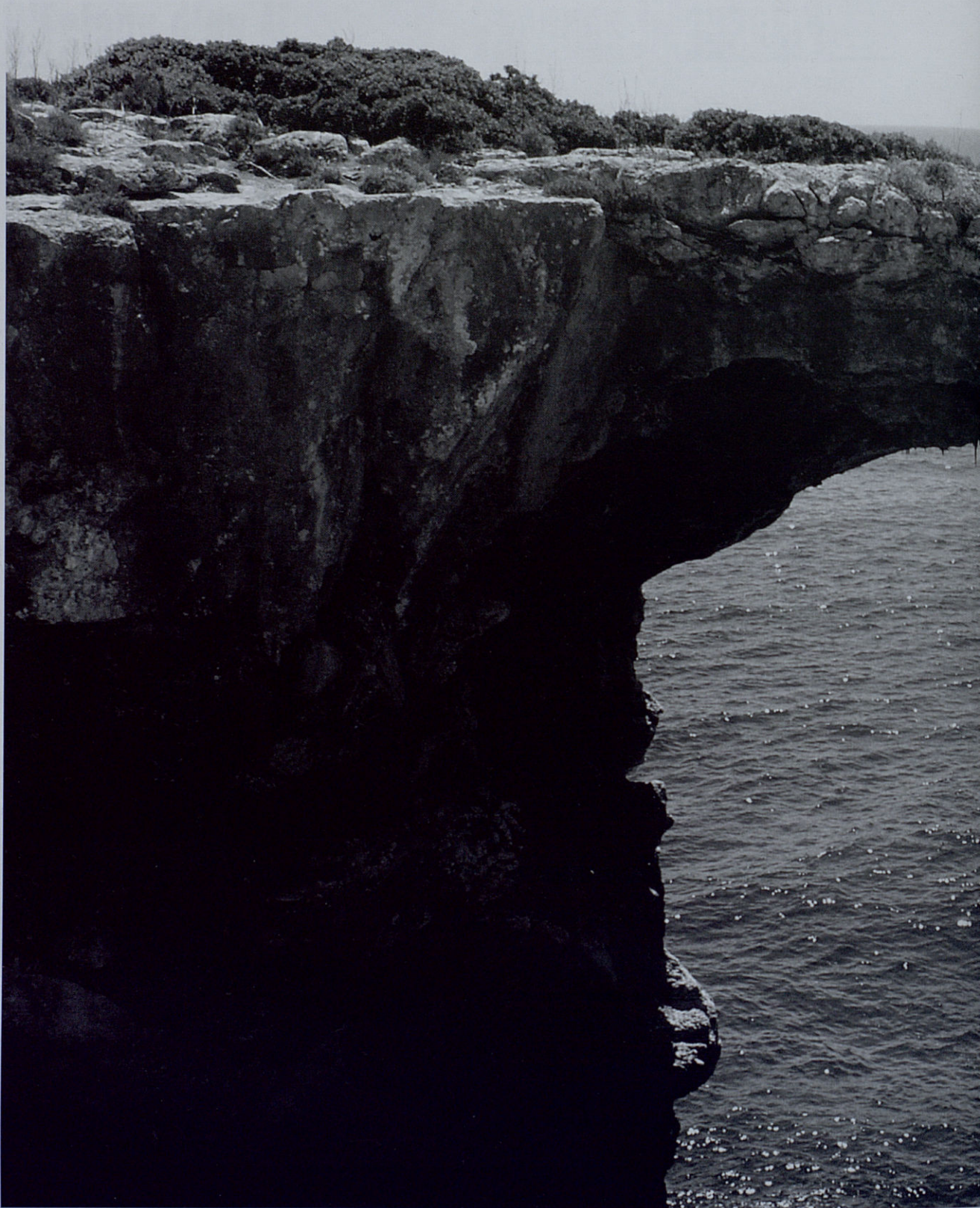
Itineraris

damunt, resseguim un tiranyet en certa tendència a la dreta i, just després, a l'esquerra. Un passet de roques ens defineix el sender, que s'acosta a la mar, entre estepes llimonenques i mates. La vista, ara ja alterosa, ens mostra cap a l'es-

querra la cala encimentada de s'Estany d'en Mas, i amb la urbanització Punta Reina que la separa de cala Mendia; més al nord queda encara cala Anguila.

El tirany davalla un poc cap a la mar, amb alguns pins pels voltants,

i després puja lleugerament; realment, hi ha un laberint de senderoles que semblen despistar l'orientació correcta, però mantenim l'altura, sense davallar arran de mar, a l'esquerra, ni tampoc sense tresscar terra endins. A devers deu

minuts del pas rocallós de la cala, arribam a les restes d'una caseta, potser les ruïnes d'un punt de vigilància o guarda de mar, vora el lloc conegut amb el nom des Frontó des Molar. Des d'aquest indret, damunt un penya-segat, gaudim d'una vasta panoràmica, amb la

torre del Port de Manacor a l'esquerra i Cales de Mallorca a la dreta; a baix, en ple abisme marí, observam un escull. Continuem per tirany planer, un poc cap a l'oest, i arribam a les restes d'una segona barraca. Dos minuts després, deixam un camí a l'esquerra,

que davalla cap als penya-segats, i seguim el tirany de la dreta, amb romaní, mates i ullastres esparsos. Camí endavant, deixam a la dreta la contrada de les coves del Pirata i, ara cap a l'esquerra, anam pel caminet que ens condueix novament sobre la timba. A deu minuts

de la barraca anterior, la costa, a tall de mar, ens mostra el lloc denominat ses Pedreres, amb les marques claríssimes del treball dels trencadors de marès. Per aquest redol, observam la planta endèmica dita *Launea cervicornis*. El tirany continua a certa altura

damunt la mar i, uns deu minuts més endavant, descobrim la boca disforja d'una gran cova, anomenada la cova de na Dent, que s'obre sota els nostres peus, de cara a la mar. Opcionalment, és factible visitar la cavitat, en forma d'una gran balma amb un parament modern

que l'arrecera parcialment.

Després de la cova de na Dent, continuam per la part alta de la costa, abocada a la mar, i podem veure davant la nostra posició la cova des Coloms, a l'altre costat de cala Falcó. Just a la nostra esquerra, davall el penya-segat, es troba

la cova des Moro, una cavitat de gran interès paleontològic i arqueològic, recentment excavada; s'hi han trobat restes de *Myotragus* i mostres d'activitat humana prehistòrica. A dotze minuts de la cova de na Dent, passam entre unes rei-

camí passa vora cala Falcó. Un tirany hi davalla directament i també ho fa un camí més ample que s'agafa cap a l'esquerra un poc més endavant.

Cala Falcó té un fons estret, amb una cova a l'esquerra i amb el costat rocós de la

drete que s'alça per acollir, a la costa més oberta a la mar, l'enigmàtica cova des Coloms. Pujam de cala Falcó per la pista ampla,

amb un marge de sosteniment a la drete que s'aboca a una torren-tera que es dirigeix a la cala. Al capdamunt, la pista enllaça amb

el camí ample, cap a l'esquerra. Dos minuts després, abans d'una barrera de fusta, voltam a l'esquerra per un portell sense barrera. Més a l'esquerra, es troba la impressionant cova marina des Pont. Es tracta d'una cova amb la coberta esfondrada que tenia l'entrada per la mar; l'esbaldrec ha deixat la boca intacta, en forma de pont natural, de roques, de gran bellesa; enmig, la gran volta esfondrada, mira el cel com un cràter esotèric. Des de la cova des Pont, ens dirigim a la propera cala Varques en davallada entre mates, estepa llimonenca, aritges i romaní. Abans d'assolir el nostre principal objectiu, arribam a una caleta, denominada es caló Blanc. Del fons del caló, caminam uns vint metres

La bellíssima cala ens ofereix un sòl d'arena fina, una aigua preciosa i un rerefons de pins

xes que ens deixen en un portelló amb barrera de fusta, oberta en una paret seca, ja dins terrenys de Can Frasquet. Tres minuts després, el

PROGRAMACIÓ ESPECIAL ESTIU 2006

JORDÀNIA 8 dies des de **750,00 EUR**
CROÀCIA 8 dies des de **659,00 EUR**

MOSCOU/SAN PETERSBURG des de **839,00 EUR**

EGIPTE 8 dies des de **764,00 EUR**

PAÏSSOS BÀLTICS 10 dies des de **1.700,00 EUR**

PRAGA/BUDAPEST 8 dies des de **569,00 EUR**

TAILÀNDIA 8 dies des de **1.337,00 EUR**

VIETNAM 9 dies des de **1.494,00 EUR**

VIETNAM/CAMBODJA 18 dies des de **2.325,00 EUR**

No inclou taxes, visats ni despeses de gestió

Informes i reserves: OMS, 50 B. Box 696 · 07003 Palma (Mallorca)
Tel. 971 72 38 42 · Fax 971 72 69 42 · <http://www.viajesmartel.com> · ventas@viajesmartel.com

pel seu lateral sud, on trobam un tirany que puja pel costeret, entre mates i estepes llimonenques. Tres o quatre minuts més enllà, assolim el cim del costeret i se'ns obre la vista sobre cala Varques. Entram a la cala per la part ampla que mira al mar obert i, per la vorera, cap a la dreta, anam a cercar el seu fons d'arena. La bellíssima cala ens ofereix un sòl d'arena fina, una aigua preciosa i un rerefons de pins per gaudir de tranquil·litat una bona estona. La cala arriba a tenir una amplada de 80 metres. Més al sud, queda un conjunt de cales verges molt interessants, com cala Sequer, el caló des Serral, cala Magraner, cala Pilota i cala Virgili. Grafiam el topònim amb lletra ve baixa perquè sembla que el nom prové del calçat dit *avarques*, i no de la barca de navegar.

De cala Varques, ens dirigim a la carretera principal (PMV-4014, de Porto Cristo a Portocolom), vora Son Fortesa, pel camí que, cap a l'interior, hi condueix directament. El camí comença ben al centre de la cala, cap a l'interior, vers el nord-oest, entre pins, mates i ullastrès, vora una torrentera. Cinc o sis minuts més endavant, el camí segueix en tendència lleugera a la dreta, i deixa a l'esquerra el tàlveg o centre del xaragall. Després de recórrer alguns minuts aquest camí estret, apareix a l'esquerra una paret de marès i comença el camí de carro, ample, amb el portell de Cas Garriguer a la dreta i un altre a l'esquerra; poc després, passam una barreira gran que tanca el camí als cotxes que vénen des de la carretera. A partir d'ara, es fan topadissos els cotxes de la gent que arriba a la cala directament. Entre camps de conreu planers, de terra prima i amb figueres, a la dreta queda el camí de Can Frasquet. El camí principal discorre ample, recte i planer, entre parets seques o de marès, amb mates, pins i ullastrès per les voreres. Més endavant, a l'esquerra queda Son Josep Talaia i, a la dreta, Can Llunes i es Sestador. S'alça a la nostra esquerra una renglera de xiprers i, poc després, arribam a la carretera de Porto Cristo a Portocolom on, cap a l'esquerra, es troben les cases medievals de Son Fortesa Vell, on acabam l'excursió.

Relojería Española S.L.
Fundada en 1885

Concessionari Oficial

Ω
OMEGA

LONGINES

SWISS WATCHES

TE
TISSOT
Swiss Quality Time

RADO
Switzerland

OFFICIAL COSMONAUTS CHRONOGRAPH
FERTIS
SWISS WATCHES

**SWISS
ARMY**

EMPORIO ARMANI

HAMILTON
AMERICAN • SINCE 1892

Plaça de Cort, 14
07001 · PALMA DE MALLORCA

Tel. 971 721 563 · 971 724 344

Fax 971 714 369

www.relojeriaespanola.com

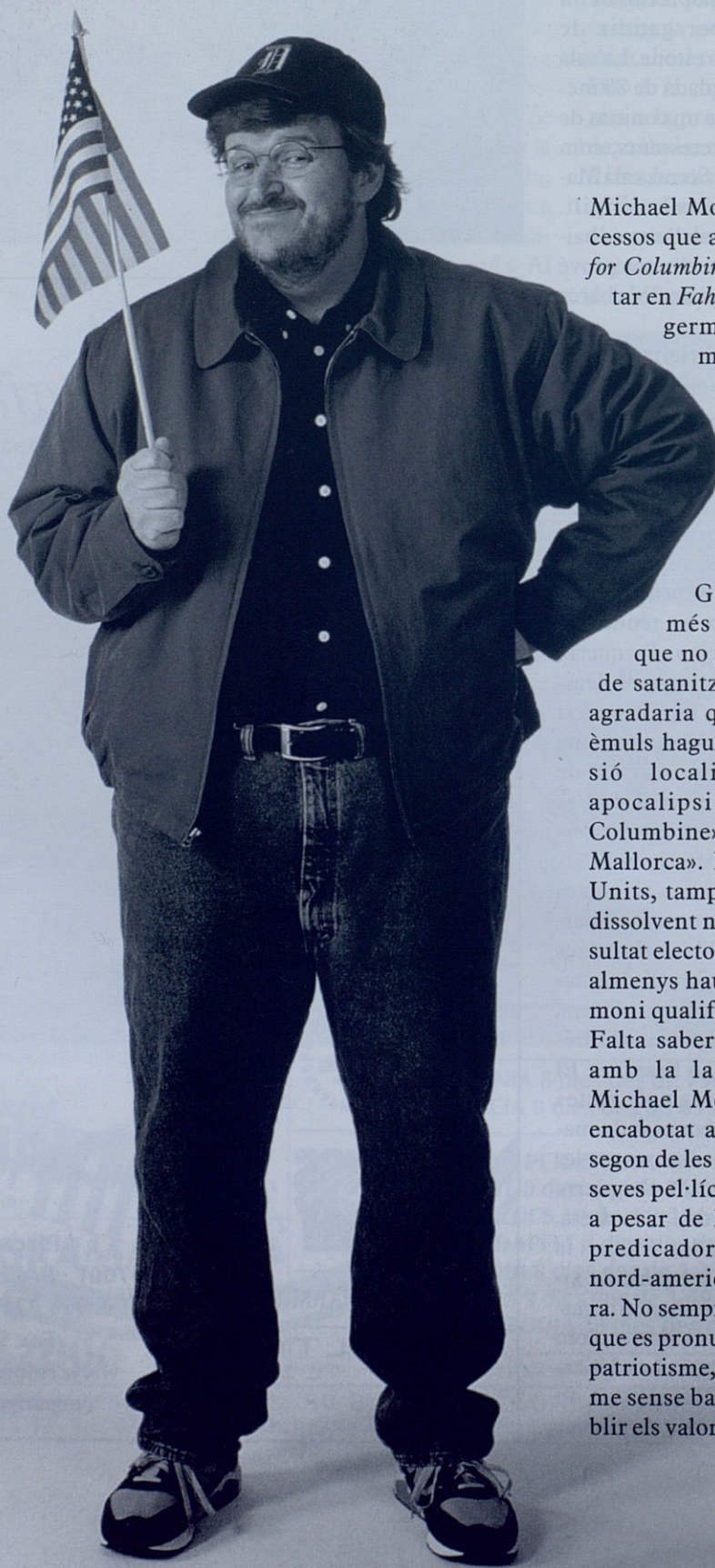
respanyola@wmea.es

Tendències

cinefàgia

Què se n'ha fet, de Michael Moore?

MATÍAS VALLÉS

Michael Moore va pagar els excessos que apuntava en *Bowling for Columbine* i que va fer esclatar en *Fahrenheit 9/11*. Va ser el germen d'un dels duels més apassionants de la modernitat, quan un simple còmic es converteix en el rival del president dels Estats Units per a la reelecció. L'entorn de George Bush temia més el documentalista que no John Kerry. En lloc de satanitzar-lo, ja ens hauria agradaria que algun dels seus èmuls hagués realitzat una versió localista de la seva apocalipsi: «Mallorca for Columbine» o «Futbowling for Mallorca». Igual que als Estats Units, tampoc aquesta activitat dissolvent no hauria alterat el resultat electoral a les Balears, però almenys hauria quedat un testimoni qualificat de la destrucció. Falta saber què hauria succeït amb la labor polemista de Michael Moore si no s'hagués encabotat a protagonitzar cada segon de les seves denúncies. Les seves pel·lícules se segueixen bé a pesar de l'omnipresència del predicador ateu, l'equivalent nord-americà de Santiago Segura. No sempre s'ha remarcat prou que es pronuncia des del més pur patriotisme, no des de l'anarquisme sense bandera. Desitja restablir els valors tradicionals del seu

país, i admetem que bona part dels seus raonaments són irrefutables. Per exemple, quan descriu com «denou saudites prenen quatre avions, els estavellen sobre els símbols nord-americans i, com a resposta, Bush envaeix Afganistan i permet que els saudites abandonin lliurement el seu país». Michael Moore ja manejava la dada amb habilitat en *Bowling for Columbine*, però l'extrapola perillosament quan culpa els Estats Units de totes les desgràcies del planeta. Aquest fet li va concedir la talla de campió de l'oposició. Arran del seu comentari sobre una tragèdia escolar, Michael Moore es converteix en el líder de l'oposició política a Bush. I el seu *pressing* aconsegueix l'efecte contrari al desitjat, perquè Bush surt reelegit president. És el mateix fenomen que s'adverteix a Iraq. La sentència que millor resumeix la política exterior cap als dictadors ressalta que «és un fill de puta, però és el nostre fill de puta». De l'experiència de *Bowling for Columbine* aprenem tot el que és necessari

sobre la forma de realitzar una campanya. Cal mobilitzar silenciosament els partidaris i no alertar excessivament els rivals. És molt més fàcil mobilitzar els contraris, d'aquí l'efectivitat dels silencis de Zapatero en vigílies del 14-M.

Cal comptar amb un Pérez-Rubalcaba per al treball brut. De fet, la popularitat de Bush no ha pujat, sinó que ha baixat des de la reelecció que Michael Moore no va aconseguir impedir. Aquesta dada confirma que molts dels vots que va aconseguir eren de rebuig a la campanya en contra seu, per benintencionada que fos. En sentit contrari, la sobreexposició mediàtica d'un candidat pot resultar contraproduent per als seus interessos. A les Balears tenim un exemple excel·lent d'aquesta autocombustió, quan Jaime Matas va voler –en els mesos previs als comicis de 1999–

que tots els seus conciutadans disposassin d'una fotografia seva. Va perdre les eleccions. El cas més flagrant de sobreexposició en *Fahrenheit 9/11* es produeix a costa de la mare d'un soldat de Flynt –la localitat natal de

I el *pressing* aconsegueix l'efecte contrari, perquè Bush surt reelegit president

Moore, a l'Estat de Michigan–, que resulta tan insuportable quan exerceix de patriota disposada a entregar el seu fill als infidels, com quan recrea Antígona després de la mort de la seva criatura a Iraq. L'episodi delata els excessos d'un país que només funciona per sobredosi. L'exemple de Moore va resultar tan perniciosos que els demòcrates nord-americans han alterat radicalment la seva estratègia d'assetjament a Bush. Arran del desastre d'Iraq, es va parlar tèbiament de promoure l'*impeachment* o desti-

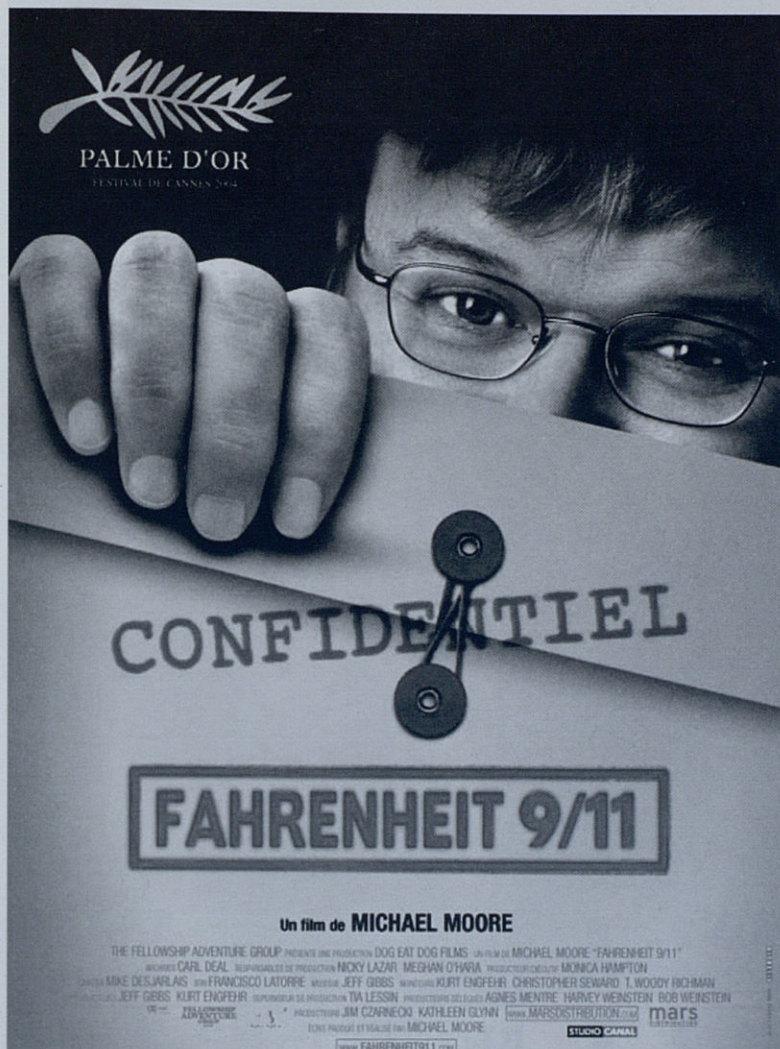
HUGUET

Rajoles hidràuliques
i peces de *marmolina*
(banys, cuines, escales, etc.)

Camí de ciutat vell s/n
07630 • Campos
Tel, 971 650 609
Fax 971 651 341
www.huguetmallorca.com

tució del president, d'acord amb el procediment que ja va fructificar en el cas de Richard Nixon. Doncs bé, els republicans ja es freguen les mans, amb l'esperança que aquesta censura pugui mobilitzar les seves bases, amb vista a les eleccions legislatives de final d'any. Els conservadors estan desmoralitzats, però la perspectiva d'una nova onada d'atacs a Michael Moore és la seva única taula de salvació, per damunt de qualsevol reforma de la seva política iraquiana. Habitualment, s'utilitza Michael Moore com un exemple de tot el que funciona malament al seu país natal. No obstant això, aquesta visió simplista no atén les circumstàncies

que envolten el seu treball. Ens trobam davant una crítica duríssima dels Estats Units, però realitzada als Estats Units, per un nord-americà, el qual va rebre un Oscar a la millor pel·lícula de Hollywood. Convé recordar-ho quan denunciem la invasió d'Iraq com si estiguéssim disposats a viure sota Saddam. De fet, durant la primera fase de la guerra inacabada, no varen faltar articulistes que desitjaven una victòria del dictador. És possible que tant Michael Moore com *Bowling for Columbine* passin a la història per l'entrevista a Charlton Heston en el seu tram final, de la mateixa manera

que *Fahrenheit 9/11* està justificada pels set minuts de vídeo que recullen l'estupefacció de Bush en assabentar-se dels atemptats contra les Torres Bessones. Hauria bastat de soldar deu vegades aquest tram per crear una obra mestra, un pas més en el minimalisme abatut de Warhol. Recordem que aquest personatge, a qui només falta un filet de bava caient-li per les comissures dels llavis, és l'autor de la recomposició del mapa mundial. Ha passat d'unes fronteres que ell desconeixia a d'altres que són encara ignotes per al conjunt de la població del planeta. El cop més sorprenent de l'entrevista a Charlton Heston —emmarcat pels pasquins de les pel·lícules que varen fonamentar la seva glòria— té lloc en comprovar com l'actor viril també s'acovardeix i no manté el seu discurs, sinó que

intenta conciliar una resposta amable. En la seva versió, desconeixia les circumstàncies del lloc on es va reunir la NRA (National Rifle Association). Estava a punt d'emmalaltir d'Alzheimer, i l'entrevista suposa el derrocament d'un mite. Se sent acorralat, examina acuradament els seus enemics abans de comprovar que es troba en franca minoria a ca seva mateix. Michael Moore ha desaparegut dels escenaris, però continua treballant com a documentalista. El seu darrer projecte es titula *Sicko* —una variant perversa de la malaltia—, en la qual ataca la indústria farmacèutica. Va fracassar en situar-se en l'avantguarda de la lluita política, però ningú no pot negar la revitalització del cine de *no-ficció*. El format s'ha imposat fins al punt que és imitat per les pel·lícules de ficció.

EL MIRALL

EL MIRALL BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Sr./Sra. _____

DNI _____

Adreça _____

núm. _____ pis _____

Codi postal _____ població _____

Telèfon _____

Em subscric a la revista EL MIRALL, al preu de 25 euros de quota anual. Podeu presentar els rebuts a l'entitat bancària/d'estalvi que indic a continuació i a la qual deman que els accepti i els carregui al meu compte:

Banc/Caixa _____

Signatura

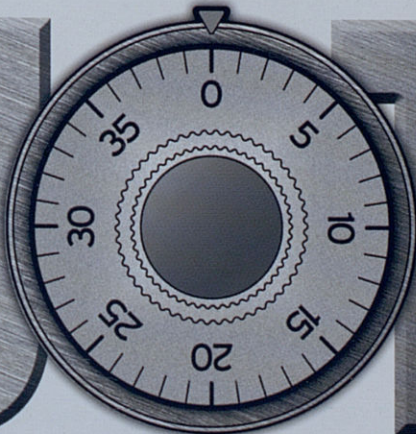
Agència/oficina _____

DC _____ cte./lta. núm. _____

20 € OFERTA ESPECIAL
per als socis de l'Obra Cultural Balear

Et preocupa que els tipus
d'interès pugin?

HIPOTECA

QUOTA

BLINDADA

Gaudeix d'un interès variable pagant
sempre **la mateixa quota**

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

viscamallorca
parlencatalà!

www.ocb.cat

Carrer del Pare Bartomeu Pou, 31
Palma · Tel. 971 72 32 99

Col·labora

Consell de
Mallorca